ΦΑΚΕΛΟΣ
Ο ανατολικός εφιάλτης των τραπεζών της Δυτικής Ευρώπης
Σελ. 12

Η Ε.Ε. δεν πρόκειται να αφήσει τους γείτονές της στην οικονομική και πολιτική αναρχία.

Οι αυστριακές τράπεζες είναι οι πλέον ευάλωτες καθώς έχουν χορηγήσει δάνεια 277 δισ. δολ.

Οι υψηλές επισφάλειες και η ανισορροπία στις ισοτιμίες δημιουργούν ένα εκρηκτικό κοκτέιλ.

ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ
Ο όμιλος Grimaldi επεκτείνεται στη Μεσόγειο
Σελ. 9

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΘΗΝΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009

ΕΛΕΓΧΟΙ
On line εντοπισμός φοροφυγάδων
Σελ. 2

ΣΗΜΕΡΑ

Πληθαίνουν τα παράπονα των δανειολήπτών

Το βέλη της δημοσίας κρίσεως συγκεντρώνουν εκ νέου οι τράπεζες, καθώς πληθαίνουν τα φαινόμενα καταστρατηγήσεις των όρων υφιστάμενων συμβάσεων ή ακόμη και επιβολής πρόσθετων επιβαρύνσεων. Νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις βρίσκονται αντιμέτωπα όχι μόνο με τη δραματική μείωση των περιστάσεών τους δανείων, αλλά και με αθέμιτες πρακτικές, που επιβεβαιώνουν το πρόβλημα της οικονομίας και κάθε άλλο παρά την αξιοπιστία του τραπεζικού συστήματος εκπέμπουν. (Σελ. 9)

ΓΡΑΦΟΥΝ

Νέες σχέσεις εργασίας, κρίσεις τους τράπεζες για ανάπτυξη, συνεργασία και συμμαχία

■ Του Νικόλαου Νανόπουλου, διευθυντού συμβούλου της τράπεζας EFG Eurobank Ergasias

Μανδράγορας οι λιγότερες εταιρείες στις τηλεπικοινωνίες

■ Του Παναγή Βουρλούμη, πρόεδρου και διευθύνοντος συμβούλου του ΟΤΕ (Σελ. 6)

Οι μύχιες σκέψεις της ΕΕΤ&Τ για τον ΟΤΕ

Ο ΟΤΕ κατατρώει τη δεσπόζουσα θέση του στις τηλεπικοινωνίες, καθώς η ΕΕΤ&Τ να μπορεί να επιβάλει τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις του. Αυτό ανέφερε εσωτερική μελέτη της ΕΕΤ&Τ, η οποία διερευνά τα ενδεχόμενο διαχωρισμού του ΟΤΕ σε δύο οντότητες, στη μία εκ των οποίων θα δραστηριοποιείται ο ανταγωνισμός στην αγορά. Η μελέτη, όπως ανέφερε προφανώς η πρόεδρος της ΕΕΤ&Τ κ. Ν. Αλεξανδρίδης, θα δοθεί σύντομα στη δημοσία διαβούλευση. (Σελ. 4)

Πως ο καφεκόπτης νίκησε τη ΝΕΣΤΛΕ

Η προσωπική μάχη ενός παραδοσιακού εμπόρου, που δίνει με τον καφέ του με τα πολυεθνικά, γνωστών της ΝΕΣΤΛΕ. Ο κ. Γιώργος Δρόσος συγκρούστηκε για πρώτη φορά με τον ελβετικό κολοσσό το 2002, επειδή τον κατοπτεύσε από την αγορά του ελληνικού καφέ και κατάφερε να δικαιωθεί το 2007, στον η Επιτροπή Ανταγωνισμού επεβλέπε στη γνωστή πολυνθρώπινη ενώ από τα μεγαλύτερα προστίμα που έχουν επιβληθεί ποτέ. (Σελ. 7)

Το Βατερλώ των μετοχών

Κατά από την αναμφισβήτητη αξία θέλει υπαναχωρεί μία στις εξ μετοχές σε υψηλή και μεσαία κεφαλαιοποίηση. Η καθεζήση της χρηματιστηριακής τιμής αποδεικνύει τη μεγάλη υπερτίμηση της αγοράς αλλά και την πλήρη εγκαταλείψη των μετοχών. Η αγορά χάνει εισιτήριο σε μία χρηματιστηριακή περίοδο πραγματικής στρεβλώσεις των τιμών, οι οποίες δεν υπακούουν σε θεμελιώδη μεγέθη ή στις προοπτικές των εταιρειών. (Σελ. 4)

Ο πακτωλός των 787 δισ. δολ. δεν αρκεί...

Το σκέβος του Ομάμα των 787 δισ. δολ. μοιάζει κάλο αλλά είναι ακατάλληλο, απηχώνει ο Πολ Κρουγκμαν. Το σκεπτικό είναι πως δεν προβλέπει κάμια δέσμευση για τα 13,6 εκατ. δανείαλήπτων, που με τα στεγαστικά τους δάνεια οφείλουν περισσότερα από την αξία του ακινήτου τους, επισημαίνει σε άρθρο της και η International Herald Tribune. (Σελ. 11)

LINKS
www.kathimerini.gr/links

■ **Τις τραπεζίτες** συναλλαγές επαναβεβαιώνει η πόρισμα της Κοινωνίας
■ **ΗΠΑ.** Αναζήτηση εταιρικής ευθύνης τα ΜΜΕ

Δευτέρα

■ **Θέμα:** Η πρόβλεψη η ελληνική νομοθεσία για τις απολύσεις

Τρίτη

■ **Κρίσεις:** Μέρος η λύση του πωλήσεις η μείωση του κόστους εργασίας.

www.kathimerini.gr

Στις 24 Μαρτίου θα αποφασίζει η Κομισιόν για τα μέτρα

Μέτρα 3,5 δισ. ευρώ ζητεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Τα λήψη μέτρων συνολικού ύψους 3,5 δισ. ευρώ ή 1,4% του ΑΕΠ, πέρυσι, για τη διετία 2009-2010 θα ζητήσει από την Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσει τη μείωση του ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ έως το τέλος του επόμενου χρόνου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναπτύσσει μέτρα τα μέτρα αυτά να είναι μόνιμου και διαρθρωτικού χαρακτήρα, ώστε η δημοσιονομική προσαρμογή να είναι διαρκής. Ο υπουργός Οικονομίας, Γιάννης Παπαθανασίου, δήλωσε πως θεωρεί ότι θα είναι εξαιρετικά δύσκολα να πείσει τους Ευρωπαίους συνομιλητές του να του εγκρίνουν τριετή περίοδο θα προσαθήσει να εξασφαλίσει ότι δεν θα απαιτήσουν πρόσθετα μέτρα για το 2009, πέραν αυτών που είχαν ανακοινωθεί. Εάν τα πείσει αυτό θα δώσει πολύτιμο πολιτικό χρόνο επτά μηνών στην κυβέρνηση, αφού τα επιπλέον μέτρα για το 2010 θα πρέπει να ανακοινωθούν τον Οκτώβριο με το προσχέδιο του προϋπολογισμού. Αν δεν τα πείσει, θα πρέπει να ανακοινωθεί σκληρά μέτρα για την ανέξοδα των εσοδων και για τη συγκράτηση των δαπανών εντός των επομένων τριών μηνών. Η αυτό αλλωστε, στη συνέντευξή του στην «Κ» αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο αύξησης και αυξήσεις των φορων σε περίπτωση που τα ζητήσει η Κομισιόν. (Σελ. 2)

Με αυστηρές προϋποθέσεις το ευρωπαϊκό «σωσίβιο»

ΜΕΤΡΑ - ΣΟΚ *απαίτησε η Ε.Ε. για τα δάνεια που έδωσε στην Ελλάδα το 1985 και το 1991*

Η Ευρωζώνη βρίσκεται σε αναζήτηση ενός σταθερού για τη στήριξη ασων από τα 16 κράτη μέλη, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο να μην μπορούν να ανταχρηματοδοτήσουν τα χρέοι τους. Το ευρώ ομολογεί ένα μία από τις πιθανές εκδόσεις αυτής της «εκβλάσης αλληλεγγύης» των ισχυρών προς τα πιο αδύναμα μέλη της Ζώνης του Ευρω. Μπορεί ενα ιστορικό σταθείο να αποσυμπιέσει το άμεσο πρόβλημα των αδύναμων κρίκων της Ευρωζώνης, αλλά αναπαφυλάκτα θα δυναμωθεί την πίεση για την αντιμετώπιση του πυρήνα του προβλήματος τους.

Και οπως φανήκε από τις δηλώσεις του Γερμανού υπουργού Οικονομικών κ. Π. Στάινμπρικ, η βοήθεια χορηγείται υπο αυστήρες προϋποθέσεις και σκληρους όρους. Η Ελλάδα ζεκι ιδία πείρα, αφού το 1985 και το 1991 αναζήτησε σωτηρία από τα υπόλοιπα ελλάνια του κοσλυσίου τρεχουσων συναλλαγων στον ευρωπαϊκό δανεισμό.

Η ελληνική εμπειρία δείχνει ότι το κράτος που θα χρησιμοποιηθεί το ευρωπαϊκό σωσίβιο θα πρέπει να υιοθετήσει μια πολύ αυστηρή πολιτική με διαρκή ευρωπαϊκή εποπτεία που θα ασκεται στη βάση ενός ανόμου λεκτών απ' όλα τα φάσμα κρατικών και ιδιωτικών δραστηριοτήτων. Η Ευρωπαϊκη Ενωση θα επιβάλει συγκεκριμένους στόχους για τα δημόσια οικονομικά και τον ανταγωνιστικότητα, που θα συνεπάγονται μεταρρυθμίσεις -ασκ. δραστικες περικοπές δαπανών μείωση της τροφεία κρατίας, αμεση απελευθέρωση των κλειστών επαγγελμάτων και αγορών και ανώτατα όρια στις μισθολογικές αυξήσεις. Για τη χορήγηση του πρωτου ευρωδάνειου που πήρε η Ελλάδα το 1985 η Κοινοτητα απαιτησε, μεταξύ αλλων, την κατάργηση της αμοιβαίας ανατροφοδοτούμενη μισθών και των συνταξιοδοτικών αυξήσεων, ενώ για το δεύτερο του 1991 ζητήσε τη μείωση του αριθμού των υπαλλήλων του στενού και του ευρυτέρου δημοσίου τομέα κατά 10% σε μια διετία. (Σελ. 3)

Δημοσιονομικά ελλείμματα

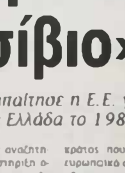

Πράσινα νησιά στο Αιγαίο

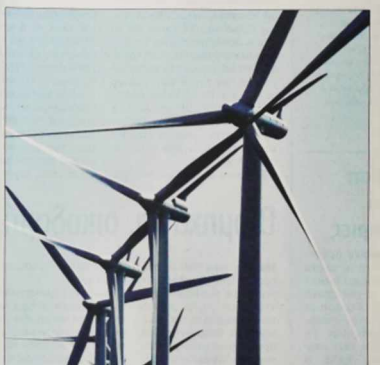

Πολλά από τα Ζυρυτήρια του Αιγαίου θέλουν να γίνουν πράσινα. Μήλος, Νάξος, Κύθνος, Κος, Σαμοθράκη, Σύνταγμα, Τήλος και Λη Ζέρβας είναι μερικά από τα νησιά που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του υπουργού Ανάπτυξης για τη δημιουργία του «ελληνικού Χαπίο», του πρώτου οικολογικά φιλικού συγκροτήματος ήπιας ανάπτυξης και στην Ελλάδα ενός πρόσφατου νησιού έχει δημιουργηθεί υψηλές προσδοκίες στις τοπικές κοινωνίες. (Σελ. 9)

Κρυφός δανεισμός 300 δισ. ευρώ στην αγορά

Με μεταχρονολογημένες επιταγές όλα των 300 δισ. ευρώ κινούνται οι ελληνικές επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες, προσπαθώντας να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα ρευστότητας που υπάρχει στην αγορά. Η έκδοση μεταχρονολογημένων επιταγών αποτελεί μια «παραδοσιακή» μέθοδο χρηματοδότησης για τα ελληνικα δεδομένα, αλλά τους τελευταίους μήνες έχει επιδεινωθεί εξαιτίας της κρίσης και του κλεισίματος της στραφιγγας δανεισμού από τις τράπεζες. Μάλιστα, οι τράπεζες, λόγω του φόβου των πιστοδοτήσεων, με διακοπή «ρευστοποιούν» μεταχρονολογημένες επιταγές. Ετσι, ο «δανεισμός» γίνεται μεταξύ πελατών, επιχειρήσεων και προμηθευτών. Η καθυστέρηση στις πληρωμές ξεπερνά σήμερα τις 150 ημέρες. (Σελ. 4)

Βραχυκύκλωσαν τις ηλεκτρονικές δημοπρασίες

Σε αστροπία έχει περιέλθει ουσιαστικά το σύστημα ηλεκτρονικων δημοπρασιων που εγκατέστησε ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού και το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ε.Ε. Ετσι, ο κύριος σύγκρεσ των δημοπρασιων συνεχίζει να διενεργείται με τον παραδοσιακο αδιαφανή τρόπο, που διασφαλίζει ότι περισσοτερα σταλεστα του Δημοσίου εκποιουνται «καβουρσονία» σε κυκλωματα που λυμαίνονται τον ΟΔΔΥ. Τώρα οι αρμοδιοι πιέζουν να λειτουργήσει το σύστημα γιατί εαν γράβει ελεγχος από την Ε.Ε. και διαπιστωθεί ότι δεν κρησιμοποιείται, θα ζητηθεί να αποκατασταθεί το εργο από την κοινοτικη χρηματοδοτηση και να καταβαλει το κόστος το ελληνικό Δημοσιο. (Σελ. 7)

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΟΡΑ ■ ΑΝΑΛΥΣΗ *από τη ΖΕΖΑ ΖΗΚΟΥ*

Το μοιραίο πλησιάζει... Η εθνικοποίηση των τραπεζών προ των πυλών

Η στάση αυτή είχε προδιαγραφεί με ακρίβεια και σαφήνεια το «μαυρο» σεναριό... Την Κυριακη 28 Σεπτεμβρίου του 2008 με τίτλο: «[Μην ντρεπεστε] εθνικοποιήστε τις τράπεζες, το ακαρες βιβλίο[ν]. - ειχα επισημανει ότι εκει πλεον εξελιχθεί σε εφιαλτικη απειλή για την αμερικανικη οικονομία και τον υπολοιπο κοσμο, η κρίση των καταναλωτικων τραπεζων και της Wall Street. «Οι κινδυνοι ειναι πραγματι μεγαλοι. Η ικανότητα και η αξιοπιστία της κυβερνησης Μπους να τους αντιμετωπίσει, ειναι κατοχυρωμενη! Αυτο δεν σημαινει ότι δεν υπαρχουν βεβαιοι. Η καλυτερη ειναι η εθνικοποίηση των προβληματικων τραπεζων. Αλλα δυστυχως ειναι πολυ επίπονες. Στην τελικη αναλυση, οι κυβερνησεις επιλυουν τα κρίσεις. Ειναι νόμος».

Τωρα η σχεση ανάμεσα στο καταρρόον αμερικανικό τραπεζικό συστημα και τον υπόλοιπο κοσμο ειναι εξελιχθεί σε εφιαλτη. Ο προεδρος Μπαρακ Ομάμα ειχε μεν ξεκινησει την επιτεύρηση διασωσης, αλλα συβεις πειθεται. Η πατοιγιόδης και αδυνηρη αποτυχία και της κυβερνησης Μπους και της κεντρικης τραπεζας να υπεραστησουν το αρρωστο τραπεζικό συστημα, ειχε πλήξει καίρια την αξιοπιστία και των σημερινων προσπαθειων.

Από ημέρα σε ημέρα θα μεταφέρουν την αγωνία τους οι Αμερικανοί, καθώς ο βραχνας που λεγεται «κρίση του τραπεζικου συστήματος» ειχει διαλυσει ολοκληρο τη χωρα. Η παρα πολυσια αμερικανικη οικονομία και οι δρομοι στες τράπεζες δεν μπορουν να ξεφυγουν από τον εφιαλτικο κίνδυνο των «τοξικων» επενδυσεων. Ενω τα κεφαλαια που κινουνται εξω από τα κλασικά συστηματα ελεγχου ειναι ο πιο τους θεσμους ειναι πιεστικα αποτελουν ορολογικη βομβα στο κλασικό τραπεζικο συστημα. Η καταρρευση στο «σκιωδες τραπεζικο συστημα» (shadow banking system) αρχισε και η αντιμετωπιση των προβλημάτων των hedge funds, των ειδικων επενδυτικων οχηματων κλπ. δα ειναι δυσκολοτερη. Ο,τι πιθανο ειναι δεν εχουν πρόσβαση στον δανεισμό από τις κεντρικες τραπεζες.

Ηδη οι καρυοφιες αμερικανικες τραπεζες της Wall Street τρίζουν από τις ζημιες στο δημοτικο τομο τους δικό επενδυτικό σκηρατο -όπως αυτό που υπακούονται conduits- και στα δισεκατομμυρια επενδυτικά σχεδια -οπως αυτό που αποκαλουνται SIVs-, τα οποία πωλουνταν αφιλοκερδα βραχυπροθεσμα χρεογραφα. Ολες εχουν βρεθεί εγκλωβισμενες με τεραστιες ζημιες κοβω αυτων εχουν εκδοσει δυνατοτητες χρεοκοπιας δεκάδων δισεκατομμυριων δολαριων.

Φυσικο, η στάση δεν ειναι ομοιοστατη. Το αμερικανικο καπιταλιστικό συστημα κλυδωνιζεται. Η εμπιστοσυνη ζεκι σοβαρα κλονιστει και η λέξη που κυριαρχεί ειναι «φοβος» - σε όλα τα επιπεδα. Οταν οι υπεύθυνοι του καπιταλισμού φτανουν στο σημειο τωρα η μόνιμη για εθνικοποίηση των τραπεζών, αυτο που πρεπει να κάνουν Ομως προσπαθησε να κατοστεί τον πανικό δηλωνοντας ότι δεν υπάρχει περιπτωση κρατικοποιησης καμιας τράπεζας. Ομως, οι φήμες συκλοφορουν ανεξέλεγκτες για τη Citigroup και την Bank of America. Οι ρευστοποιησεις των τραπεζικων μετοχων από τους επενδυτες πηραν και νέες σιματρες διαστασεις, με συνεπεια οι τιμες τους να πεσουν στα χαμηλοτερα επιπεδα 17 ετων. Κυριως, ομως γκρεμισαν τις μετοχες της Citigroup και της Bank of America. Η αποχωρηση από τα βαρυβουνο πλανο του Πεντάγον και το ενδεχομενο να χαθεί πλήρως ο ελεγχος, ήρθαν στην αβυσσο τη Wall Street και τα χρηματιστηρια όλου του κοσμου.

Και στις δυο τράπεζες -Citigroup και Bank of America- ηδη εχουν κληρωθεί το 25 δισ. δολάρια που διαθεσιοτα εκαστη από την πρωτη δοσμη του πακετου των 700 δισ. δολαριων. Η Bank of America ειχει περιλαβει σε δεινη θεση, καθως υποδειχτηκε στη αγορασε μια «αρρωστη» επενδυτικη τραπεζα, τη Merrill Lynch. Στις αρχες του ετους, της κορυφηδικες δευτερο σωσίβιο κρατικής παρεμβασης με ρευστό χρημα, που ανεβαζει συνολικα τη δοσθεία στα τον περασμενο Οκτωβριο στα 45 δισ. δολαρια, καθιστωντας ετσι τα κράτος τον μεγαλυτερο μετοχο της τράπεζας με ποσοστό περιπου 6%.

Και η Citigroup ειναι ενα βήμα πριν από τη διαλυση. Η μεχρι προτινος μεγαλυτερη τραπεζα των ΗΠΑ και του κοσμου τωρα ξανα αγωνιζεται να αποφυγει το μοιραιο. Η κεφαλαιακη της επάρκεια μετά τις τεράστιες διαγραφες ζημιων και τη ραγδαια πτωση της τιμής των μετοχων της ειχει κλονιστεί σοβαρα. Παρά το σωσίβιο που της παρεχει η κυβερνηση Μπους του περασμενο Νοεμβριο, συνολικου ύψους 130 δισ. δολαριων, με εγγυηση των «τοξικων» ομολογων συνολικής αξιας 306 δισ. δολαριων. Ομως, η «μαύρη τρυπα» στην οποία βυθίζεται η αμερικανική οικονομία εξ αιτίας των τραπεζων, συνεχίζει να μεγαλωνει. Τα «δυναμα» από τη δεινη κρίση στην αγορά κατοικιας, καθως και από τις απλοστες κερδοσκοπικές επενδυσεις των αμερικανικων τραπεζων, πολλαπλασιάζονται σωρευτικα την οικονομία στη χειροτερη κρίση από την εποχη της Μεγάλης Υφεσης.

Ο βασιλιάς είναι γυμνός... Κάποιες ελληνικές τράπεζες δεν θα αποφύγουν την τοπείνωση, καθώς η πολυσύνθετη κρίση θα τους γονατίσει. Η διαφαινόμενη απειλή είναι, δυστυχώς, εδώ...

ΔΗΚΤΗΣ

Οι μετοχές των τραπεζών

Αναβιβάστε η κατάθεση των δύο τρισεκατομμυρίων του υπουργού Οικονομίας για τις τράπεζες. Ο κ. Γ. Παπαθανασίου είχε δηλώσει ότι θα την κατέθετε προχθές. Παρασκευή, τελικά θα την καταθέσει εντός της εβδομάδος που αρχίζει αύριο.

Αιτία, οι λεπτομέρειες στις οποίες ως γνωστόν παρεπιδημεί ο διάβολος. Σύμφωνα με την υπουργική απόφαση, οι τράπεζες που μπαίνουν στο πακέτο των 28 δισ. θα δανείσουν μέρισμα σε μετρητά (παρά μόνον μετοχές αντί για μέρισμα...) και δεν θα μπορούν να κάνουν αγορές ιδίων μετοχών. Η λεπτομέρεια πάει η γέλιο: θα μπορούν αντί για μέρισμα να δανείσουν μετοχές από αυτές που έχουν επαναγοράσει ή θα πρέπει να εκδώσουν νέες μετοχές για να τις δώσουν στους μετόχους τους.

Οι τράπεζες πιστεύουν (δικαιολογημένα) ότι αν υποχρεωθούν να εκδώσουν νέες μετοχές για να τις διανείμουν, θα αδηγηθούν στην κατάσταση: θα σημειωθεί υπερπληθυσμός μετοχών και οι τρέχουσες τιμές τους (που πλησιάζουν στην ονομαστική αξία τους, ενώ μία ημέρα βρέθηκε κάτω από αυτήν...) θα καταρρεύσουν. Έτσι, ούτε αύξηση κεφαλαίου δεν θα είναι σε θέση να κάνουν.

Ως εκ τούτου, ο κ. Γ. Παπαθανασίου επανεξετάζει την αρχική θέση του υπουργείου – βοηθούσης και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Καλά κάνει...

Διεθνής φημολογία για «σκάσιμο»

Οργιάζουν οι φήμες περί επικείμενης εκδήλωσης προβλήματος σε μεγάλη παλιωθείσα τράπεζα, με ευρωπαϊκή έδρα. Οι φήμες κυκλοφορούσαν στα μέσα της περασμένης εβδομάδος από τη Νέα Υόρκη στο Τόκιο και από εκεί στο Λονδίνο – περιλύτες και στην Αθήνα. Γεγονός είναι ότι η κατάσταση παραμένει τόσο εκρηκτική στις διεθνείς αγορές, που όλοι περιμένουν τα πάντα. Δύσκολα θα βρεθεί πλέον, κάτι που θα προκαλέσει ξαφνιασμό.

Στα 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ το «τίμημα» της επιτήρησης

Η ΚΟΜΙΣΙΟΝ *απαιτεί πρόσθετα μέτρα για να μειωθεί το έλλειμμα κάτω από το 3% του ΑΕΠ τη διετία 2009-2010*

Του **Βασιλη Ζηρα**

Η Κομισιόν κλίμακώνει τις πιέσεις της προς την κυβέρνηση και της ετοιμάζει έναν υψηλό λογαριασμό που θα κληθεί να «πληρωσει» για να βγει η ελληνική οικονομία από την επιτήρηση. Σύμφωνα με πληροφορίες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιμένει πως για να μειωθεί το ελλειμμα κατω από το 3% του ΑΕΠ θα απαιτηθουν μετρα συνολικού υψους 3,7 δισ. ευρω ή 1,5% του ΑΕΠ περίπου για τη διετία 2009-2010.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η περικοπή των δαπανών κατά 500 εκατ. ευρώ είναι ανεπαρκής. Κι αυτό, γιατί επιμένει πως τα ελλείμματα του 2009 θα φθάσει το 4,4% του ΑΕΠ.

Τα μέγεθος του λογαριασμου ειναι τόσο μεγαλο που μαλλον εξανεμιζει τις ελπιδες του οικονομικου επιτελειου για μια πιο ελαστική αντιμετωπιση απο την Ευρωπαικη Επιτροπη και το Ecofin στη δευτερη φαση της διαδικασιας επιτηρησης, κατά την οποία θα καθορισουν το χρονοδιαγραμμα, τον τροπο και τα μετρα με τα οποία θα μειωθει το ελλειμμα κατω απο το 3% του ΑΕΠ. Οι σχετικες εισηγησεις της Επιτροπης θα γινουν στις 24 Μαρτιου και θα εγκριθουν από το Ecofin στις 4 Απριλιου.

Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, η επιθυμία του οικονομικού επιτελείου να επιτυχει τη διόρθωση του ελλείμματος σε τριβ χρονια (ειδικά τέλος του 2011) δεν έχει καμία πιθανότητα να υλοποιηθεί. Αυτό φανηκε να το εχει αποδεχθεί και η κυβερνηση, αφού ο υπουργός Οικονομίας Γ. Παπαθανασίου δηλώνει πλέον ότι θα μπορουσε να επιτυχει τη δημοσιονομικη προσαρμογη και στη διετια.

Από τις δηλωσεις του υπουργου, που επισημαινε οτι ο Κομισιον δεν εχει λαβει υποψη της τα μετρα για την περικοπη των δαπανων ανεστειρε οτι ενός σταδιο τοσο υψηλο. Παπαθανασιου ειναι να μη ζητηθουν απο την Ελλαδα προσθετα μετρα κατ, αλλα να μετατεθουν για το 2010. Οι λογοι για τους φοβους ειδικοτερα κατ' ετος, ειναι αμιγως πολιτικοι: Πρωτον, για μετρα θα σημανουν οτι αλλαζει για τριτη φορα σε διαστημα λιγων μηνων ο προυπολογισμος. Δευτερον, θα υποχρεωσει την κυβερνηση να ανακοινωσει μετρα για τη συγκρουση των δαπανων και για την αυξηση των εσοδων των Απριλιου η τον Μαιο, γεγονος που θα πεταβει κανεις υποψη του ότι τα τελευταια χρονια οι αυξησεις εσοδων και ελαστικοτητας ηταν λιγο υψηλοτερα απο τη μοναδα. Και ενναι αποριας αξιον πως θα επιτευχθει αυτός ο στοχος τη στιγμη που το οικονομικό επιτελείο τονιζει οτι δεν θα επιβαλει ουτε ενας νεος φορος, ενώ προς το παρον δεν υπαρχουν ενδειξεις μειωσης της φορολογιας.

Επισημανεται ότι η ελαστικοτητα με βαση οσα προεκυψαν οι σημερινη εκτιμση του προυπολογισμου του 2009 ηταν στα 2,3 και πλεον ενεα φθασει στα 3,4. Υπενθυμιζεται ότι η Κομισιον εκανε παρατηρεις την ελαστικοτητα, σε μια πρωτη κριση του προβληματος του προυπολογισμου, ως υπερβολικη. Ιδιοτροπο η αυξηση των δημοσιων εσοδων αποτελει μονοδρομο, αναφερει καρυφαιο κυβερνητικό στελεχος, σημειωνοντας ότι πρεπει να διευρυνθουν οι ελεγχοι σε ολο το φασμα της οικονομικής δραστηριότητας με τη διαφορα ότι αυτοι θα πρεπει να γινονται με βαση τη σχετική νομοθεσία και οχι με τα ακεπτικα που πρεπει να γεμισουν το αδεια κρατικα ταμεια.

Η καθημερινη παρουσια των ελεγκτων της Υπηρεσιας Εσωικων Ελεγχων, και μαλιστα με τη στολη, στις αγορες της χωρας ο πολιτικό το πρωτο δειγμα των δοθεισων του οικονομικου επιτελειου. «Η στολη φοβιζει», αναφερει παραγων της ΥΠΕΕ, με αποτελεσμα ολο τα καταστηματα να εκδιδουν αποδειξεις.

Το υπουργείο Οικονομικών δεν επιθυμεί γενικευμένους και φορολογικούς ελέγχους, αλλά την απόδοση των αναλογούντων φόρων. Ελέγχει σε βάθος θα διενεργούνται όταν υπάρχουν πληροφορίες για πλαστά και εικονικά τιμολόγια και γενικότερα όπου υπάρχουν πληροφορίες για μεγάλη παραβατικότητα. Η ηγεσία του υπουργείου αντιλαμβάνεται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις ως προς την εξυπηρέτηση των υποχρεωσεων τους, αλλα η μη απόδοση του ΦΠΑ του οποίο εισπράττουν από τους καταναλωτές, «λειτουργεί» τους κυβερνωντες που βλεπουν τα δημοσια εσοδα να μειωνονται συνεχως. Σημειωνει οι ότι και τον Ιανουαριο τα εσοδα του Δημοσιου εινηθη στα 4 Δηρολιου το Ecofin.

1. Θα δωσει διετη περιοδο για τη διορθωση του ελλειμματος.
2. Θα ζητηθει η μειωση να ειναι με μονιμου χαρακτηρα μετρα.
3. Θα προσδιοριστει ποσα μερος της προσαρμογης θα πρεπει να επιτευχθει φετος και ποσο το 2010.
4. Θα σημειωσει οτι η προσαρμογη θα πρεπει να επιτευχθει κυριως από τα σκελος των δαπανων. Αυτό σημαινει σφιχτη δημοσιονομικη πολιτικη και περοτερο περιοκοπη των δημοσιων δαπανών.
5. Θα στηριχει στην Ελλάδα να υποβαλει καθε εξαμηνο στην Ευρωπαικη Επιτροπη μια εκθεση προοδου, στην οποία θα αναφερει την πορεια της προσαρμογης.
6. Θα ζητασει τεστιχορενα να ληφθουν και μετρα διαθρωτικου χαρακτηρα για τη δημοσιονομικη εξυγιανση.

Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, η επιθυμία του οικονομικού επιτελείου να επιτυχει τη διόρθωση του ελλείμματος σε τρία χρόνια (έως το τέλος του 2011) δεν έχει καμία πιθανότητα να υλοποιηθεί. Αυτό φανηκε να το εχει αποδεχθεί και η κυβερνηση, αφου ο υπουργός Οικονομίας Γ. Παπαθανασίου δηλώνει πλεον ότι θα μπορουσε να επιτυχει τη δημοσιονομικη προσαρμογη και στη διετια.

Βουλευτής προκαλεί ανατριχίλα

Αλγεινή εντύπωση δημιουργεί η εμφάνιση βουλευτή της ΝΔ σε τηλεοπτικό κανάλι. Η διατυπωσή του με φόρμη πρόσφατα τρομοκρατικό κτυπημα, ότι οι τρομοκράτες «δεν θα σκότωναν καπιτάλιστές, τραπεζίτες» (άπερ, δηλαδή, θα κατανοσε;) αλλά «απλοις εργαζόμενους», προκαλεσε ανατριαγες. Η απεξάρτηση από τον λαοκηφο, έπειτα από χρόνια πολλών ετών, φαίνεται ότι είναι αδυνατη. Πιστευε δευτερα φυσις...

Η κρίση γεννά ευκαιρίες

Τις τελευταίες ημέρες εντείνονται οι φήμες πως κάποιος γράφει βιβλίο για την εποχή που ο Γεράσιμος Αρσένης ήταν υπουργός Οικονομίας. Το βιβλίο δεν έχει ολοκληρωθεί, ειδικά ο συγγραφέας έχει καταλήξει στο ίδιο τελικό: «Εάν ο Μάκης δεν είχε αναδυφθεί, η ελληνική οικονομία θα αντιμετωπίζε την κρίση από καλύτερη θεση». Είπαμε, για κάποιους η κρίση είναι ευκαιρία...

Το μη χείρον βέλτιστο

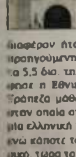

Μετά την πρώτη φετινή έκδοση ομολόγων 5,5 δισ ευρω σε δεκα τιτλους, ο Οργανισμος Διαχείρισης Δημοσίου Χρεους και το υπουργείο Οικονομίας εξέφραζαν την ικανοποιησή τους επειδη μπορεί να την πληρωσουμε ακριβά, αλλά τουλαχιστον η εκδοση καλυφθη κε. Μάλιστα, τόνιζαν ότι τα ενδιαφερον ήταν ισχυρό και από τα εξωτερικό. Την προηγουμένη εβδομάδα, όμως, έγινε γνωστό ότι από τα 5,5 δισ. της εκδοσης, τα 2,7 δισ. ευρω τα απορροφησε η Εθνική Τράπεζα. Δηλαδη, από την Εθνική Τράπεζα μάθαμε ότι σε μια κανονικοτατη εκδοση ενεν ομαδα συμμετειχαν τέσσερις μεγαλες ξενες και μία ελληνική τράπεζα, το 50% το πηρε η ελληνική. Κι μία ελληνική τράπεζα, το 50% το πηρε η ελληνική. Κι ενω καποτε το 80% καθε εκδοσης εφευγε στο εξωτερικο, τωρα τα 50% καταλήγει στα χαρτοφυλακιά μιας ελληνικής τραπεζας και μάλιστα υπό κρατικό ελεγχο. Δεν ειναι ακριβως παράδειγμα επιτυχους εκδοσης, ειπε λόγια να πανηγυρίζουμε. Απλώς αποφυγαμε τα χειρότερα.

Πρόγραμμα χωρίς... σταθερότητα

Με σπαρτο παρασκευάζουν στα Βρυξέλλες τους κεφαλαιους της Ελλάδας στο θεμα της επιτηρησης. Τη μία μερα στελνει ένα Πρόγραμμα Σταθερότητας. Τρεις μερες αργότερα, ακουει ότι η κυβερνηση ανα κοινωσε νέο πακετο μέτρων. Μια εβδομάδα αργότερα, το υπουργείο Οικονομίας στέλνει ένα συμπλήρωμα στο Πρόγραμμα Σταθερότητας, που της λέει ότι τα μέτρα που αναφεύγωσε θα τα υλοποιήσει σε περιπτωση που δεν επιβεβαιωθουν οι προβλέψεις του Προγραμματος Σταθερότητας, δηλαδη δεν ειναι βεβαιο ότι θα τα εφαρμόσει. «Αφού δεν ειναι βεβαιο ότι θα εφαρμοστουν, εγω δεν τα υπολογίζω» ισχυρισκε η Κομισιόν και ακουγε μετά με απορία τον κ. Παπαθανασίου να τη μεμφεται σχεδόν που δεν το ελαβε υποψη της αξιολογώντας το Πρόγραμμα.

Αν θέλετε εξοικονόμηση πάνω από 50% (!) σε νερό & θερμοσίφωνα ενημερωθείτε στο: www.exoikonomisi.com

Βιομηχανία, οικοδομή, λιανεμπόριο και τουρισμός στη δίνη της κρίσης

Την ίδια ώρα που οι διαπραγματευτικές μεταξύ κυβέρνησης και Κομισιόν εντείνονται για τη μειωση του ελλειμματος, τη διαρκεια της δημοσιονομικης προσαρμογης και το ενδεχόμενο λήψης νέων μετρων, η πραγματικη οικονομία «υποφερει» από τις επιπτωσεις της διεθνους οικονομικης κρισης.

Τα στοιχεια που ανακοινωνει η Εθνικη Στατιστικη Υπηρεσία της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) δεικνυουν ξεκάθαρα ότι οι σημαντικοτεροι τομεις της ελληνικης οικονομίας βρεθηκαν σε πτωτικη τροχιά τους τελευταιους μηνες του 2008 και οι πρωτες ενδειξεις για τη φετινη χρονια ειναι ακόμα πιο δυσοίωνες για το μελλον τους. Βιομηχανία, οικοδομη, λιανεμπόριο, πωλησεις αυτοκινητων καταγράφουν συνεχιζόμενη πτωση τα τελευταία περιου σινά τρίμηνο, ενω η «βαρια βιομηχανία» της Ελλάδας -ο τουρισμος- αναμενεται να δεχτει ισχυρο πληγμα φετος, αφου καντε δεν μπορεί να προβλεψει τη φετινη τουριστικη κιν ηση.

Ολα αυτά δημιουργουν ενα εκρηκτικο μειγμα για τον ρυθμο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, με τη διαρκεια της Κομισιον να ειναι αρκετά απαιτητικοι και να προβλεπει ότι το ΑΕΠ θα αυξηθεί μόλις κατά 0,2%. Στο ευκαιρακο της χωρας, η Τράπεζα της Ελλάδος ε. πτιμά ότι η ανάπτυξη θα σταματησει στο 0,5% το 2009, ενω η κυβερνηση εμμένει στον στόχο που ειχε θεσει για ρυθμο αυξησης του ΑΕΠ κατά 1,1%.

Η ελληνικη Βιομηχανία μετραει πλεον τις πληγές της, καθω η παραγωγη, οι τζιρος και οι νέες παραγγελίες παρουσιαζουν μόνον υποχωρηση από τον Οκτωβριο του 2008 μεχρι και τον Δεκεμβριο Μαλιστα, η βιομηχανική παραγωγή κατεγραψε πτωση τους τελευταιους 8 μηνες του 2008. Δηλαδη, οι βιομηχανίες της χωρας «φρενάρανν» την παραγωγη τους, γεγονος που προκαλεί εντονη ανησυχία στο «ξόκεστα» αν μονάδες που θα δημιουργησουν στρατιά ανέργων.

Στο κλιμα αυτό ερχεται να προστεθεί και η σημαντικη καμψη του τζίρου στη Βιομηχανία, που τον Νοεμβριο και τον Δεκεμβριο μειωθηκε κατά 15,4% και 16,9% αντιστοιχα, ενω και οι νεες παραγγελίες τους ιδιους μηνες υποχωρησαν κατά 13,4% και 8% αντιστοιχα. Η συνεχιζόμενη καμψη των παραγγελιών αναμενεται να επηρεασει αρνητικα και τη μελλοντικη παραγωγη στη βιομηχανία, καθως ειναι ενδεικτική της ζητησης για βιομηχανικα προϊόντα, με συνέπεια να δημιουργηθεί ενας φαυλος κυκλος, αν δεν ληφθουν δραστικά μέτρα στηριξης του κλάδου.

Στην ιδιαιτερη οικοδομικη δραστηριότητα, που στηριζει την ανάπτυξη, οι νεες αδειες που εκδοθηκαν τον Οκτωβριο του 2008 πεσαν κατα 17,7% λιγότερες απ' ό,τι τον ιδιο μηνα του 2007 και την περσινό Νοεμβριο κατα 21,2% λιγότερες σε σχέση με τον ιδιο μηνα προηγεται Μάλιστα, στο διαστημα Ιανουαριου - Νοεμβριου (που υπαρχουν διαθεσιμα στατιστικά), οι νέες αδειες δεν αυξηθηκαν.

Οι πωλησεις αυτοκινητων μειωθηκαν τον Οκτωβριο κατα 10,5% τον Νοεμβριο κατα 34,2% και τον Δεκεμβριο κατα 25,2%, ενω οι πρωτες εκτιμησεις για τον Ιανουαριο του 2009 δεικνυουν ότι η πτωση θα ειναι ακομα μεγαλυτερη. Ταυτοχρονα, ο αγκος των λιανικων πωλησεων (δηλαδη οι αποπληθωρισμενες τιμες), αν και τον Οκτωβριο του 2008 σημειωσε ελαφρό ανοδο (0,4%), τον Νοεμβριο μειωθηκε κατα 4,8%, καταστρεπτικο τοσο των προβλημάτων των εμπόρων, όσο και των οικονομικων δυσκολιων των καταναλωτων.

Η μειωση των τιμων του πετρελαιου προς το τελος του 2008 λειτουργησε θετικα για την ελληνικη οικονομία προκαλωντας πτωση στις εισαγωγες. Ομως και οι εξαγωγες η αξία των αποιων δεν ξεπεργουν τα ένα τριτο της αξίας των εισαγωγων - μειωθηκαν τους δυο τελευταιους περυσινους μηνες, με αποτελεσμα να μην υπαρξει σημαντικος περιορισμός του εμποριου ελλειμματος.

Σοφια Νικα

Η ΤτΕ εκτιμά ότι η ανάπτυξη θα διαμορφωθεί στα 0,5% το 2009, ενώ η κυβέρνηση εμμένει στον στόχο που έχει θέσει για ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ κατά 1,1%.

Οι επιπτώσεις της κρίσης στην πραγματική οικονομία

	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος
Βιομηχανική παραγωγή	-4,5%	-5,9%	-8,7%
Κύκλος εργασιών στη βιομηχανία	-0,8%	-15,4%	-16,9%
Νέες παραγγελίες στη βιομηχανία	-6,5%	-13,4%	8,0%
Όγκος πωλήσεων στο λιανικό εμπόριο	0,4%	4,8%	-
Πωλήσεις επιβατηγών αυτοκινήτων	-10,5%	34,2%	25,2%
Νέες άδειες στην ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα	-17,7%	-21,2%	-
Εισαγωγές	-6,7%	19,5%	-10,1%
Εξαγωγές	9,9%	-16,9%	-4,1%

Σύνδεση Taxis με ΔΙΑΣ για τον εντοπισμό φοροφυγάδων

Του **Προκοπη Χατζηνικολαου**

Νέο στεβλο για τη μειωση των ελλειμμάτων κατερτζεται η κυβερνηση μετά τις αρνητικες επισημάνσεις από την Κομισιον για τον οικονομικη πολιτικη των τελευταιων χρόνων.

Το 500 εκατ. ευρω που θα περικοπουν από τις δημοσιες δαπανες δεν αρκουν για τη μειωση του ελλειμματος και πλεον το βαρος της ανοτοξης των δημοσιονομικων μεγεθων πεφτει στον ελεγχικό μηχανισμό, που καλειται να συμβαλει στην αυξηση των δημοσιων εσοδων, κανοντας απλά τη δουλειά του...

Σε μια ιδιαιτερα κρισιμη περιοδο για την οικονομία και εν μεσω τριηνων στο κυβερνων κόμμα, το οικονομικό επιτελείο ζηταει απ' ολους τους υπουργους να συμβαλουν στην προσπαθεια που κατα βαλλεται για τη μειωση των δαπανων, αλλα και να ελεγχουν σωστα στατικά τους φορεις και οργανισμους στους οποιους προϊσταται.

Οστοσο, ο ιπλους που ειχε ιεθει στο δημοσιο εσοδα ειναι ιδιαιτερα υψηλός και φανταζει αδυνατο να επιτευχθεί με δεδομενη τη κομπλη ανοπτυξη της οικονομιας.

Ο ρυθμός αυξησης των εσοδων θα αντλεθει, το 2009, στα 12,7% τη στιγμη που η ονομαστικη αυξηση του ΑΕΠ υπολογιζεται στα 3,7%. Δηλαδη η ελαστικοτητα του φορου ειναι υπερβπλασια και φθανει στο 3,4 – σενάριο ιδιαιτερα υπερβολικόο και ανεφικτο αν λαβει κανεις υποψη του ότι τα τελευταια χρόνια οι αυξησεις εσοδων και ελαστικοτητας ηταν λιγο υψηλοτερα απο τη μοναδα. Και ενναι αποριας αξιον πως θα επιτευχθει αυτός ο στόχος τη στιγμη που το οικονομικό επιτελείο τονιζει οτι δεν θα επιβαλει ουτε ενας νεος φορος, ενώ προς το παρον δεν υπάρχουν ενδειξεις μειωσης της φοροδιαφυγης.

Επισημανεται ότι η ελαστικοτητα με βαση οσα προεκυψαν οι σημερινη εκτιμση του προυπολογισμου του 2009 ηταν στα 2,3 και πλεον ενεα φθασει στα 3,4. Υπενθυμιζεται ότι η Κομισιον εκανε παρατηρεις την ελαστικοτητα, σε μια πρωτη κριση του προβληματος του προυπολογισμου, ως υπερβολικη. Ιδιοτροπο η αυξηση των δημοσιων εσοδων αποτελει μονοδρομο, αναφερει καρυφαιο κυβερνητικό στελεχος, σημειωνοντας ότι πρεπει να διευρυνθουν οι ελεγχοι σε ολο το φασμα της οικονομικής δραστηριότητας με τη διαφορα ότι αυτοι θα πρεπει να γινονται με βαση τη σχετική νομοθεσία και οχι με τα ακεπτικα που πρεπει να γεμισουν τα αδεια κρατικα ταμεια.

Η καθημερινη παρουσια των ελεγκτων της Υπηρεσιας Εσωικων Ελεγχων, και μαλιστα με τη στολη, στις αγορες της χωρας ο πολιτικό το πρωτο δειγμα των δοθεισων του οικονομικου επιτελειου. «Η στολη φοβιζει», αναφερει παραγων της ΥΠΕΕ, με αποτελεσμα ολο τα καταστηματα να εκδιδουν αποδειξεις.

Σημειωνει οι ότι και τον Ιανουαριο τα εσοδα του Δημοσιου εινηθη καν χαμηλοτερα των στοχων που προβλεπει ο προυπολογισμός, ελλείψη που δα πρεπει να αναστρεφεται ομαλα, διαφορετικα τα ελλειμματα του Δημοσιου θα διευρυνθουν περοτερο...

Ο κρυφος εσος του κ. Παπαθανασιου ειναι οι ηλεκτρονικες διασταυρωσεις φορολογικων στοιχειων. Ηδη διασταυωθηκαν 14.000 επιχειρησεις, οι οποιες δεν υπεβαλαν τη δηλωση του Ενιαιου Τελους Ακινητων, ενω αντιθετα πολαοιστρα πληρωναν τον Φορο Μεγαλης Ακινητης Περιουσιας. Επισης, διασταυωθηκαν 8.000 επιχειρησεις που ενω δηλωνουν εισοδηματα από ακινητα «ξεχνουν» να δηλωνουν αυτι ειναι ακινητα. Ταυτοχρονα την επομενη εβδομαδα ο γενικος γραμματεας Πληροφοριακων Συστηματων κ. Δ. Αναγνωστοπουλος αναμενεται να παραδωσει στον υπουργό Οικονομίας τον φακελο των νεων συνθετων διασταυρωσεων που διενεργηθηκαν, τα αποτελεσματα των οποιων καταδεικνυουν υψηλή φοροδιαφυγη. Το σύνολο αυτων των στοιχειων, φαιρο αξιολογηθει, θα δοθεί στους ελεγκτές του Περιφερειακου Ελεγκτικου Κεντρου, οι οποιοι καλουνται να ελεγξουν ολες τις υποπτες επιχειρησεις.

Στους σχεδιασμους του υπουργειου περιλαμβανονται και νομοθετικά μέτρα, που θα συμβαλουν στην αυξηση αφενος των εσοδων αφετερου στη μειωση της φοροδιαφυγης.

Μέτρα για την αύξηση των εσόδων

Μεταξυ των νεων [illegible] που ειναι ξεκθεί το οικονομικό επιτελείο, ειναι:

α) Η διασυνδεση του [illegible] ταμ με τα Διατραπεζικα Συστηματα Συναλλαγων [illegible] στο on line παρακολουθηση των [illegible]. Τα μετρα αν και εφαρμοζονται σε ορισμενες [illegible] στην Ελλάδα διαρκεις αναβαλλονται με τα πρόσφατα [illegible] προσπαθειες των δεδομενων.

β) Από το [illegible] πρόγραμμα ηλεκτρονικη συμπληρωση θα χρησιμοποιηθεί η [illegible] ηλεκτρονικη προγραμματα για τα προφιλ των [illegible] ανα κλάδο. Τα σοι ειναι που θα ανταλλασσονται [illegible] λογισμικό που θα σταρτσει θα μπορουν [illegible] στην εξαγωγη συμπερασματων για τα εσοδα [illegible] ανα κάθε ενοχλητικό κλάδο. Ο [illegible] μεσω των ηλεκτρονικων συστηματων να διασταυωνουν τα μεσα εισοδηματα για παραβατες των διατυρων. Οσοι θα βρισκονται κάτω από τον μεσο ορο θα ελεγχονται από την εφορία.

γ) Αυξηση του ποσου που καταβαλλεται για να προσωνύτεί κανεις στο διαστημα. Η ηγεσία του υπουργειου θεωρεί ότι το ποσό ειναι ιδιαιτερα μικρό.

δ) Συνδυασμος του ποστυμου με το ύψος της παραβασης. Συγκεκριμενο, διαφορετικο ποστυμο θα καταβαλλει κανεις που απεκρυψε φορολογητεα ύψη υψους 100.000 ευρω και διαφορετικό ποστυμο για παραβασεις το υψος οποιων, για παραδειγμα, ξεπερνα το 500.000 ευρω. Γιο κάθε παραβαση θα υπαρχουν διαφορετικοι συντελεστες.

ε) Η συμμετοχη σε αυξησεις μετοχικου κεφαλαιου να υποχρεωθεί σε παθεν εσωες.

Αν θέλετε εξοικονόμηση πάνω από 50% (!) σε νερό & θερμοσίφωνα ενημερωθείτε στο: www.exoikonomisi.com

Η «ειρωνική» ρευστότητα της ελληνικής οικονομίας

Με μεταχρονολογημένες επιταγές έως 11 μήνες και με καθυστερήσεις στις πληρωμές προμηθειών και πελατών, οι ελληνικές επιχειρήσεις «λιμπίζονται» τις «τρύπες» ρευστότητας για να κινηθούν στην αγορά.

Η βόμβα των μεταχρονολογημένων επιταγών*

Δεδ.: 300 δισ. ευρώ

Διάρκεια: έως 11 μήνες

Ποσό που προεξοφλήθηκε από τις τράπεζες πέρυσι: 120 δισ. ευρώ

Ενιαίο προεξοφλητικό: 7-8%

Ποσό χρηματοδότησης (προεξοφλήσεις): 80% της αξίας της επιταγής

Αναλογία ποσού χρηματοδότησης (ανοίγματος) επιταγών για μικρούς πελάτες επιχειρήσεις: 300.000 ευρώ

Για μεγαλύτερο ποσό απαιτούνται επιπλέον εγγυήσεις πέραν των επιταγών (όπως προσημειώσεις ακινήτου κλπ.)

Η «αγορά» των επιταγών στην Ελλάδα**

Συνολική αξία: 470 δισ. ευρώ

Μέσω ΔΙΑΣ και γραφείο Συμψηφισμού: 340 δισ. ευρώ

Μόνο μέσω ΔΙΑΣ (πληρωμή επιταγών διαφορετικής τράπεζας): 153 δισ. ευρώ***

Άλλες τράπεζες, δήλωμες κλπ: 130 δισ. ευρώ

Ανάλυμπες: 1,3 δισ. ευρώ***

Τι ισχύει σε 26.934 επιχειρήσεις**

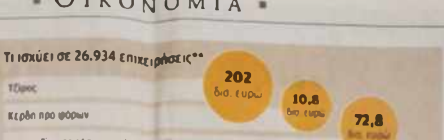

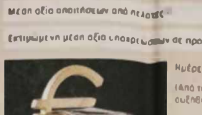

Ημέρες απαιτήσεων: 147

(Από τα τέλη του 2008 εκτιμάται ότι οι αριθμός των ημερών ανέβηκε άνω των 150)

Σημειώσεις:
(1) Εταιρείες και χρηματοδοτικοί εταίροι και ομολογιούχοι
(2) Εταιρείες & χρηματοδοτικοί πελάτες και ομολογιούχοι
(3) Εταιρείες δεν έκαναν καρφίτσες αδέσμευτα
(4) Εταιρείες & χρηματοδοτικοί πελάτες και ομολογιούχοι
(5) Εταιρείες δεν έκαναν καρφίτσες αδέσμευτα. Δεν περιλαμβάνεται τραπεζικός δανεισμός

Οι πρώτοι ισολογισμοί του 2008

	2008	2007	2006
Ημέρες Απαιτήσεων	147	147	139
Ημέρες Αποθεμάτων	88	85	78
Ημέρες Προμηθευτών	153	159	153
Εμπορικός Κύκλος	82	73	64
Πλήθος επιχειρήσεων	1.494		

Το 9μηνο 2008 των εισηγμένων

	30/9/08	30/9/07
Ημέρες Απαιτήσεων	177,8	186,4
Ημέρες Αποθεμάτων	71,2	68,2
Ημέρες Προμηθευτών	97,4	97,1
Εμπορικός Κύκλος	152,0	158,0
Πλήθος επιχειρήσεων	251	

* Εκτιμώμενος αγορές ** Τάσεις το 2007 *** Πίνακας 2008

«Αφανής» δανεισμός 300 δισ. ευρώ

ΩΡΟΛΟΓΙΑΚΗ *βόμβα, οι μεταχρονολογημένες επιταγές που καλύπτουν προσωρινά το έλλειμμα ρευστότητας*

Του **Λεωνίδα Στεργίου**

Στον τρόπο άροβρο μιας τραπέζας υπάρχουν σταιβαγμένοι φάκελοι που σκηματίζουν βουνό. Το τραπεζικό στέλεχος που μας «ξενάγησε» ανέφερε ότι περιτιόνου μεταχρονολογημένες επιταγες επιχειρησιών – από πολυ μικρών έως πολυ μεγαλων και πολυεθνικων. «Τρομοζω με την ιδέα να αρχίζουν να "υπόνε" ακαλυπτες μεσα σε αυτους τους φακελλους. Οι περισσοτερες επιταγές πληρωνονται υστερα από τέσσερα μηνες, αλλά πολλες υστερα και από ένταεκα μηνες. Η τράπεζα, όμως, έχει καταβαλει ηδη τα χρηματα και περιμενει να πληρωθεί από τις επιταγες την ημερομηνια που αναγραφουν».

Το λόγια αυτά δείχνουν τον φοβο της αγοραας για την επιφυλνιση βομβα των μεταχρονολογημένων επιταγων, που υπολογιζονται σε περισσοτερα από 300 δισ. ευρω, ξεπερνωντας δηλαδη το ελληνικο ΑΕΠ. Η αγορά της πιστωσης (με επιταγές, γραμματια ή με καθυστερηση στις πληρωμες «καλα τη πιστεη») καλυπτει την ελλειψη ρευστότητας και δίνει ανασα στις επιχειρησεις και στους ελεύθερους επαγγελματιες για περισσοτερες από 150 ημερες.

Πρόκειται για ενα ειδος δανεισμου μεταξύ επιχειρησεων, πελατων και προμηθειων, που δεν ανακαλυφθηκε σημερα. Ομως, με την πτωση του τζιρου λογω της κρισης και το κλεισιμο της στρομγγας του δανεισμου από τις τραπεζες, το φαινομενο ζεκι ενισχυθεί. Και η κατάσταση επιδεινωνται περαιτερω, καθως οι τραπεζες φοβουνται τις επισφαλειες και σήμερα απαιτουν τη χρηματοδοτηση μεταχρονολογημένων επιταγων ή το κάνουν με δυσκολία και με φειδω. Αυτό επιδεινωνει περαιτερω την ελλειψη ρευστότητας και αυξανεται ο κινδυνος επισφαλειων, ακαλυπτων επιταγων, απλήρωτων συναλλαγματικων και, ενδεχομενως, πτωχευσεων. Το προβλημα γινεται ακομη μεγαλυτερο, όταν στην αγορά η μια επιχειρηση φοβάται την άλλη.

Ορισμενες φορές δεν υπάρχουν πολλες εναλλακτικές. Εκτιμάται πως οι ημερες αναμονης ανα 131 ημέρες το 2007 για τις ελληνικες επιχειρησεις εχουν αυξηθεί σήμερα σε περισσοτερες από 150 ημέρες. Δηλαδη, ενας πελατης αγοραζει εμπορευμα από την επιχειρηση και αυτη πληρωνεται υστερα από 5 μηνες. Η επιχειρηση, για να ξεπεραστει αυτό το κενο στη ρευστότητα, πληρωνει με καθυστερηση αλλων 5 μηνων τους προμηθευτές της κ.ο.κ. Στους ενδιάμεσους κρικους της αλυσιδας, βασικό ρολο παιζουν οι μεταχρονολογημένες επιταγες και αλλο αξιογραφο, οπως γραμματιο κ.λπ.

Το μέγεθος των προβλήματος

Αν διατηρηθεί εστω και ενας κρικος της αλυσιδας αυτης, τότε κινδυνευει να βεσπασει ενα ντόμινο επισφαλειων, που μπορει να τιναξει το συνολο της ελληνικης οικονομιας στον αέρα. Αρκει, ενδεχτικα, να αναφερθουν μερικα χαρακτηριστικά μεγεθη:

■ Ετησιως βιαινουνται και πληρωνονται επιταγες συναλλαγης αξίας 360 δισ. ευρω.

■ Οι ελληνικές επιχειρησεις περιμενουν πληρωμες απο πελατες ανω των 70 δισ. ευρω.

■ Οι επιχειρησεις με τη σειρά τους κρωστούν στους προμηθευτές τους περισσοτερα από 40 δισ. ευρω.

Σύμφωνα με τον κ. Χρηστο Παναγοπουλο, επικεφαλής Αναλυσης & Δεδομενων της Hellastat A.E., «παρά τη σταθεροτητα στοιχείων όρους εμπορικων συναλλαγων των επιχειρησεων, τουλαχιστον τα τελευταια 3 χρονια– εντυπωσεις μας προβληματιζει ότι οι μικροτερες επιχειρησεις στηριζονται στη χρηματοδοτηση των προμηθειων τους (180–190 ημερες ενωνη 135 στις μεγαλυτερες επιχειρησεις). Συναναλογιζοντας τα γεγονός ότι οι μικροτερες επιχειρησεις ειχαν χαμηλοτερα περιθωρια κερδους ή ανητι των μεγαλων, σε γενικες γραμμες εκουν μικροτερη διαθεσιμοτητα δυναμη, εχουν υψηλοτερα ποσοστα και θυστερησεις των πληρωμων τους (συμφωνα με την αξιολογηση των Standard & Poor's – Hellastat) και ειναι πολυπληθεστερες, συγκριτικα με τις μεγαλυτερες, τοτε σε περιοδους οικονομικης και βιοτικης κρισης θεωρουνται υψηλας κινδυνου, δινουν δηλαδη «τοξικό» προϊόν στα χαρτοφυλακια των υπολοιπων επιχειρησεων».

Το ακριβες ποσο των μεταχρονολογημενων επιταγων δεν μπορεί νι προεξαιρεθεί ευρεως διότι κανεις δεν ηξερει με σιγουρότητα μια μεταχρονολογημενη επιταγή. Την κρατα στην ακρη μεχρι την ημερομηνια πληρωμής. Αυτή η επιταγη ποτε και σε κανένα επισημο συστημα δεν εμφανιζεται ως μεταχρονολογημενη. Δηλαδη, θεωρητικά εμφανιζεται σαν επιταγη ημερας. Στην πραγματικότητα, όμως, δεν πταν.

Ετσι, οι μεταχρονολογημένες επιταγές υπολογιζεται ότι ξεπερνουν τα 300 δισ. ευρω, αφου τα συνολο των επιταγων που πληρωθηκαν και εκκαθαριστηκαν από το ΔΙΑΣ (διατραπεζικό Συστημα) και το Γραφειο Συμψηφισμου ανηλθε το 2007 σε 340 δισ. ευρω. Για το 2008 εκτιμαται ότι το ποσό ξεπερασε τα 360 δισ. ευρω, αφου μόνο από το ΔΙΑΣ εκκαθαριστηκαν επιταγές 153 δισ. ευρω. Διευκρινιζεται στι μεσω ΔΙΑΣ εκκαθαριζονται οι επιταγες που πληρωθηκαν σε αλλη τραπεζα από εκεινη που εξεδοσε κάθε μια.

Ο μηχανισμός

Ενα μεγαλο μέρος των μεταχρονολογημενων επιταγων προεξοφλείται νωρίτερα μεσω τραπεζων. Ο μηχανισμος αυτός λειτουργεί ως εξής: Μια επιχειρηση συγκεντρωνει τις επιταγές από διάφορους πελατες, εκδοσεις διαφορων τραπεζων. Τις καταθέτει στην τραπεζα με την οποία συνεργάζεται. Η τράπεζα τις κρατά ως εγγυηση μεχρι την ημερομηνια πληρωμής και δίνει στην επιχειρηση το 80% της αξίας με επιτόκιο 7–8%. Λόγω της κρισης και του φόβου των επισφαλειων η χρηματοδοτηση αυτή γίνεται πιο δυσκολα. Πριν από την κριση οι τραπεζες δεχονταν επιταγές με πληρωμή ενος και 11 μηνες μετα, ενω τωρα μεχρι 6 με 9 μηνες. Πριν από την κριση πληρωναν το 90% της αξίας, ενω τωρα το 80%. Και σε πολλες περιπτωσεις δεν δεχονται καθολου επιταγες για χρηματοδοτηση. Μολις πληρωθεί η τραπεζα από τις επιταγες, καταβαλλει στην επιχειρηση το υπολοιπο 20% που τις παρακρατησε στην αρχη. Αν υπηρξε κάποια ακαλυπτη, αφαιρειται από το υπολοιπο 20%.

Σημειωνεται ότι περαν των 360 δισ. ευρω, υπαρχουν και αλλα περιπου 120–130 δισ. ευρω που αφορουν αλλου ειδους επιταγές, όπως τραπεζικές κ.ά. που δεν μπορουν να περιληφθουν στις «υποψηφιες» για μεταχρονολογημενες.

l.stergiou@kathimerini.gr

Οι «μύχιες» σκέψεις της ΕΕΤ&Τ για τον διαχωρισμό του ΟΤΕ

Του **Β. Μανδραβελη**

Εντύπωση προξένησε στην τελευταία συνέντευξη του προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιων & Ταχυδρομειων (ΕΕΤ&Τ) κ. Ν. Αλεξανδρίδη, η θέση στι τα θέμα του λειτουργικού διαχωρισμου του ΟΤΕ παραμένει ανοιχτό στη ρυθμιστική αρχή. Ο πρόεδρος της ΕΕΤ&Τ δήλωσε ότι η Αρχή θα πρέπει να είναι έτοιμη να το πράξει, σε περίπτωση που το ζητήσει η πολιτεία ή η Ευρωπαικη Επιτροπη ή αν το κρινει η ιδια. Ο ιδιος ακόμη προσθεσε στι πρακτικά ν' ακολουθήσει δημοσια διαβουλευση σχετικά με την αναγκαιοτητα ή όχι του λειτουργικου διαχωρισμου του ΟΤΕ σε δυο οντότητες και οτι η ΕΕΤ&Τ δεν έχει στοιχη μελετη για το σχετικό θεμα.

Η «Κ» παρουσιάζει τις βασικότερες διαπιστωσεις της μελέτης της ΕΕΤ&Τ που έχει πραγματοποιηθεί (με περίφημη μυστικότητα αφου πολλά μέλη της δεν ειχαν δικαιωμα γνωσης). Συμφωνα με τη μελέτη, ο ΟΤΕ είναι ο «καλός δαίμονας» του ανταγωνισμου στις τηλεπικοινωνιες, αφου σε πολλές περιπτωσεις καταχράζει τις δεσποζουσες θέσεις του στην αγορά. Οι παρεμβάσεις δε της ΕΕΤ&Τ, οπως διαπιστωνεται στη μελέτη, πέφτουν στο κενό, αφου τα «βαρια» πρόστιμα –ξεπερνουν τα 60 εκατ. ευρω μέχρι τωρα– προς τον ΟΤΕ περιορίζονται καθυστερώντας και τη δικαιοσυνη. «Ο ΟΤΕ δεν εχει κίνητρα να συμμορφωνεται με τα ρυθμιστικά πλαισια», αναφερεται χαρακτηριστικά στη μελέτη.

Σε ό,τι αφορά την κατάχρηση της δεσποζουσας θεσης του στην αγορά, η μελέτη παραθέτει σειρά μεροληπτικών πρακτικων του ΟΤΕ. Μερικες από αυτές είναι η συστηματική άρνηση του να συμμορφωθεί με τις υποχρεωσεις του να παρέχει στην ΕΕΤ&Τ –αλλα και στους εναλλακτικούς παρόχους– τα αναγκαια στοιχεία, ενώ επιπλέον στην ΕΕΤ&Τ εχει αρνηθεί την παροχή στοιχειων και εμφανίζεται σαν ανταγωνιστής, όπως την εισαγωγη νέων προϊόντων στην αγορά. Επίσης η μελέτη εστιάζεται ιδιαιτερα στο θεμα της αδεσμοποιητης πρόσβασης του τοπικού βρόχου που είναι και το εργαλείο ενδυναμωσης του ανταγωνισμου στις τηλεπικοινωνιες. Συμφωνα με τη μελέτη, ο ΟΤΕ δεν τηρεί την υποχρέωση των 13 ημερων στην παροχη των βρόχων, σημειωνονται μεγάλες καθυστερησεις στην επιδιορθωση βλαβων τους, ενώ τηρουνται ξεκωρίστα συστήματα διαχειρισης της αριθμοδοσιας και της φυσικής συνδεσης, ο συγχρονισμος των οποίων δημιουργεί πολυπλοκες διαδικασιες στην πρασβαση του χρηστη στη γραμμη.

Η «τομπακιερα» της μελέτης προτείνει πολλαπλα σενάρια διαχωρισμου του ΟΤΕ, ανάλογα με το επίπεδο που αναφερεται. Συμφωνα με τους μελετητές, υπαρχουν δυο επιπεδα διαχωρισμου, το πρωτο στην οσογνωστικη δομη του ΟΤΕ και το δευτερο σε επιπεδο δικτυου. Στο πρωτο επιπεδο υπαρχουν τρία σενάρια:

– Ο λειτουργικός διαχωρισμός, που αντιστοιχει στη δημιουργια μιας επιχειρησιακής μονάδας μέσα στον ΟΤΕ.

– Ο δομικός διαχωρισμός, που δημιουργεί μια νεα επιχειρησιακη οντότητα που ελεγχεται από τη δεσποζουσα εταιρεία (ΟΤΕ) και

– Ο δομικός διαχωρισμός, που δημιουργεί μια νεα επιχειρησιακη οντότητα που δεν ελεγχεται (<50%) από τη δεσποζουσα εταιρεία.

Συμφωνα με τους μελετητές, η τριτη περίπτωση είναι μαλλον απίθανο να συμβεί, καθως η στρατηγικη σημασία που αποδίδεται σ' αυτην ανα τη δεσποζουσα επιχειρεία είναι μεγαλη. «Οι πόροι της είναι εκείνοι που δημιουργουν το πλεονεκτημα στην ίδια και το μειονεκτημα στους ανταγωνιστές του», λέει η μελέτη.

Σε επιπεδο δικτυου, η μελέτη προτείνει δυο πιθανες μεθόδους διαχωρισμου, η πρωτη που αφορά στην εκχωρηση της ιδιοκτησίας του τοπικού βρόχου (από το αστικό κεντρο μεχρι την σπαλιτη του χαλκινου καλωδίου στο σπιτι του χρηστη) και η δευτερη που αφορά εκτος του τοπικου βρόχου και την εκχωρηση του μητροπολιτικου δικτυου. Τα ποια μεθόδος θα πρεπει να αξιοποιηθεί, συμφωνα με τους μελετητές εξαρτατει από τη στρατηγικη που θ' ακολουθηθεί για τη δημιουργία δικτυων νεας γενιας (μεσω οπτικων ινων).

Παντως επισημαινεται ότι οι κινδυνοι της ΕΕΤ&Τ δεν εχουν τις «ενλογες» της ιδρυσης, η οποία φερεται να εχει δεσμευθεί στους Γερμανους της Deutsche Telekom, ότι δεν ειναι στις προθεσεις της αποποιεθηκε διαχωρισμος του ΟΤΕ.

vmandraveli@kathimerini.gr

Η ονομαστική αξία των μετοχών του FTSE-20 και FTSE-40

FTSE-20	ΟΝΟΜ. ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ ΜΕΤ. 18/2/09
ΑΛΦΑ ΒΑΝΚ	0,72	5,16
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,72	1,15
ΒΙΟΧΑΛΚΟ	0,30	3,70
ΔΕΗ	4,60	13,00
COCA COLA HBC	9,33	8,92
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	1,34	5,36
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,03	3,88
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	5,00	11,00
EUROBANK	2,75	4,50
INTRALOT	0,30	1,12
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	1,00	1,95
MARFIN POPULAR BANK	0,85	1,59
MARFIN INVESTMENT GROUP	0,54	2,58
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ	0,30	7,00
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΙ	0,99	3,58

FTSE-20	ΟΝΟΜ. ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ ΜΕΤ 18/2/09
ΟΠΑΠ	0,30	20,10
ΟΤΕ	2,39	9,98
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	4,77	4,54
ΤΙΤΑΝ	4,00	13,64
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	1,70	4,26
FTSE-40		
ΑΒΑΞ	0,58	1,80
ΑΛΑΡΙΣ	0,30	0,62
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,65	2,90
ΑΒΕ	1,00	5,60
ΑΕΤΗΡ ΠΑΛΑΣ	2,00	2,88
ΑΓΤΙ ΚΑΙ	0,30	0,25
ΒΙΟΒΟΤ	1,58	4,90

FTSE-40	ΟΝΟΜ. ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ ΜΕΤ 18/2/09
ΓΕΚ	0,27	2,98
ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,07	1,24
ΔΟΑ	0,55	1,87
ΕΑΒΑΚ	0,30	1,02
ΕΥΔΑΠ	0,60	5,70
EUROBANK PROPERTIES	2,13	6,50
EUROMEDICA	1,55	4,58
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	1,25	4,20
ΙΛΕΠ	0,44	3,82
ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ	0,31	1,18
INTERAKOM	2,81	0,63
INTO QUEST	0,70	1,20
LAMDA DEVELOPMENT	5,21	4,48
SCIENS SYMMETRION	0,60	0,18
ΜΕΤΚΑ	0,32	5,84

FTSE-40	ΟΝΟΜ. ΑΞΙΑ	ΤΙΜΗ ΜΕΤ 18/2/09
ΜΗΧΑΝΙΚΗ	1,54	1,38
ΜΙΝΟΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ	2,25	3,76
JUMBO	0,70	4,96
ΟΛΒ	3,00	9,10
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ	1,00	0,19
ΠΡΟΤΟΣ	4,49	0,60
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	0,30	4,00
ΤΑΡΑΝΤΗΣ	1,54	1,60
ΤΙΣΕΝΟΡ	0,41	2,79
TOLLI FOLLIE	0,30	4,92
FORTHNET	1,18	0,79
FRIGOGLASS	1,00	2,98
ΦΟΥΡΛΙΣ	1,00	4,88
ΧΑΛΚΟΡ	0,38	0,77

Κάτω από την ονομαστική τους αξία 1 στις 6 μετοχές των FTSE-20 και Mid Cap 40

Του **Ανεστη Ντοκα**

Η κατρρέωση του ελληνικου χρηματιστηριου (-70,4%) από την 1η Νοεμβριου 2007 μέχρι σήμερα, έχει επιφερει ένα πραγματικο «βατερλω» στις μετοχές, αφου 1 στις 6 σε υψηλή και μεσαία κεφαλαιοποιηση εχουν διαμορφωθεί κατω από την ονομαστικη τους αξία. Στη πράξη αυτη η εξέλιξη σημαινει ότι δεν αποτιμωνται στα χρηματιστηριακά ταμπλό η πραγματικη αξία της επιχειρησης, αφου στις πραβληματικες εισηγμενες λόγω ζημιων και υψηλου δανεισμου εχουν αρχίσει και προστιθενται και υγιεις επιχειρησεις που επηρεάζονται από τη διολισθηση του χρηματιστηριου. Η χρηματιστηριακη εμπειρία εχει αναφερει, αφου στο παρελθόν δεν υπηρξαν περιπτωσεις επιχειρησεων με κερδοφορια να οδηγηθούν οι μετοχές τους κατω από την ονομαστικη τους αξία. Η πτωση της χρηματιστηριακης τιμης κατω από την ονομαστικη αξία αποδεικνυει επισης τη μεγαλη υποτιμηση της αγορας αλλά και την πλήρη εγκαταλείψη των μετόχων βασικων και μικροεπενδυτων που δεν τοποθετουνται θεωρωντας ότι υπάρχει περαιτέρω πεδίο διολισθησης των μετοχων. Εκουμε δηλαδή εισελθει σε μία χρηματιστηριακη περιοδο πενδυτικής στρεβλωσης των τιμων, οι οποιες δεν υπαρχουσαν σε θεμελιωδη μεγεθη η στις προοπτικες των εταιριεων αφου το 2009 θα κριθεί για πολλές επιχειρησεις ότι μονο ηδοο λαβομενες θα βγουν από τη κριση αλλά και εαν θα επιβιωσουν. Ειδικά στις επιχειρησεις εκουν υψηλό δανεισμό και δεν κατορθωσαν να αναχρηματοδοτησουν τον τραπεζικό τους δανεισμο μεταφερονταο τα βραχυπροθεσμα δανεια σε μακροπροθεσμα θ' αντιμετωπισουν σοβαρα προβλήματα. Τι υπαρχει ομως για μία εισηγμενη η τράπεζα χρηματιστηριακη τιμη να υπολειπεται της ονομαστικης αξίας; Κατεχρην δεν μπορουν να πραγματοποιησουν αυξηση κεφαλαίου υπό το αρτιο. Σε περίπτωση που η εταιρεία ειναι ζημιογονος μπορεί να πραγματοποιησει κεφαλαιοποιηση ζημιων προκειμενου σε μειωση του αριθμου των μετοχων και να ξεπεραστει η τρεχουσα χρηματιστηριακη τιμη την ονομαστικη αξία. Αντιθετα στις εισηγμενες που δεν εχουν αρνητικα αποθεματικα και πρεπει να πανε σε αυξηση κεφαλαίου τοτε εκει υποχρεωνονται οι μετοχοι να αγορασουν τις μετοχες σε υψηλοτερα επιπεδο από την τρεχουσα χρηματιστηριακη τιμη. Με βαση το κλεισιμο της Τεταρτης 18 Φεβρουαριου οι μετοχές της Coca Cola και της Πειραιως ειναι τα δυο blue chips που η χρηματιστηριακη τους τιμη βρεθηκε κατω από την ονομαστικη αξία οπως ακριβως δίνεται και από τον πίνακα που δημοσιευται και επεξεργαστηκε η Κυριακη χρηματιστηριακη και ο επικεφαλης του τμηματος ανάλυσης Κωνσταντινος Βεργος. Στη μεσαία κεφαλαιοποιηση Mid Cap 40 ονομαστικα 8 μετοχές βρισκονται κατω από την ονομαστικη τους αξία και ειδικοτερα πρόκειται για τις κατασκευαστικες εταιρειες Αττικατ, Μπελαγιαν και Τεχνικη Ολυμπια ενώ συμπεριλαμβανεται και η μετοχη της Ινταρσυμ με τη σημαντικη πτωση που καταγραφεις τους τελευταιους 12 μηνες. Επίσης σε αυτη την κατηγορία των μετοχων βρισκεται η τράπεζα Proton και η εταιρεία πληροφοριών Forthnet.

Εάν πρακριβουμε και σε αιχμη χαμηλοτερες κεφαλαιοποιησεις τοτε τα πισσοστά αυξανται και οδηγουμε στε με μια αναλογία 1 στις 3 εισηγμενες. Πολλές εισηγμενες με χαμηλό πριθμο κερδους και υψηλό δανεισμο διολισθαινουν καθημερινα με ελλατα στο όγκο συναλλαγων και αποτελεσμα τις απαξιωσης που χαρακτηριζει αλλαλληρο το χρηματιστηριακό τοπιο.

Εξηγωντας το φαινομενο της υπαρχησης της τρεχουσας χρηματιστηριακης τιμής από την ονομαστικη τας αξία, ο κ. Κωνσταντινος Βεργος, Υπευθυνος Τμηματος Αναλυσης της Κυκλος ΑΧΕΠΕΥ και Πρόεδρος της Ελληνικής Ενωσης Ποιοτικοπενικων Αναλυτων σημειωνει στην «Καθημερινα της Κυριακής» τα εξής:

«Η σημαντικη πτωση τιμων οδηγεί σε προσεγγιση όχι μόνο της αξίας ιδιων κεφαλαίων αλλά και της ονομαστικής αξίας, η οποία ιδιαιτερα στις περιπτωσεις εκδοσης προνομιουχων μετοχων δεν φεται βασι μονο για την αποδοση τόκων αλλά και για την επιβρυνση η όχι των αποτελεσμάτων περιόδου σε περίπτωση επαναγορας των προνομιουχων μετοχων από την εταιρεία, οπως εξετάζεται σε κάθοις περιπτωσεις τραπεζων. Υπό αυτή την εννοια, και με δεδομένη την επανοφορα του διεθνούς επενδυτικου ενδιαφέροντος σε εταιρειες με σταθερη κερδοφορία και μερισμα, η σχέση τιμής προς ονομαστική αξία καθιστατει επενδυτικά ενδιαφερουσα και θα απασχολήσει εντονοτερα στο μελλον τοσα διαχειριστές χαρτοφυλακίων όσο και επενδυτές».

Τι σημαίνει το ευρω-ομόλογο για την Ελλάδα;

ΟΠΟΙΟ ΚΡΑΤΟΣ *χρησιμοποιήσει το ευρωπαϊκό σωσίβιο θα πρέπει να υιοθετήσει πολιτική δημοσιονομικής εξυγίανσης και μεγάλων μεταρρυθμίσεων*

Του **Κώστα Καλλιτσή**

Τι να περιμένουμε από ένα ευρω-ομόλογο. Κατά μία έννοια, άμεση σωτηρία από την απειλή παύσης πληρωμών. Ότι, όμως, ότι αυτό (δηλαδή κάποιος άλλος...) θα μας απαλλάξει από τα προβλήματα που είναι οργανικά συνδεμένα με τρόπους που ζούμε και αναπτυσσόμαστε.

Δωρεάν γεύμα δεν υπάρχει. Αυτό «κλειδί» σε ερμηνεία των δύο δανειών-σωτηρίων που πήραμε από την Ευρώπη, Δεκεμβριο 1985 και Μαρτιο 1991, λάνθασε τον, μακρύτερο από τα σημερινά, αλλά επικίνδυνο ελλιμένα στος ισοζύγιο πληρωμών μας. Αυτό επανέλαβε πρόσφατα ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Πέερ Στάινμπρουκ.

Το ευρωπαϊκό σχέδιο βοήθειας σε δύο ή από τα 16 κράτη της Ευρωζώνης κινδυνεύουν να μην καταφέρουν να αναπρηματοδοτήσουν το χρέος τους, θα αποσυμπιέσει το άμεσο πρόβλημα τους, αλλά αναπαρήγυκτα ικανό ιλιόγυν...] θα δυναμώσει την πίεση για την αντιμετώπιση του πυρήνα του προβλήματός τους. Το ενδιαφερόμενο κράτος θα πρέπει να υιοθετήσει πολύ σκληρή πολιτική, με διαφορά ευρωπαϊκή εποπτεία που θα δόσκεται στη βάση ενός συνόλου συγκεκριμένων δεικτών, οι οποίοι θα αναφέρονται σε όλο το φάσμα κρατικών, ιδιωτικών δραστηριοτήτων.

Το κράτος που θα προστρέξει στην ευρωπαϊκή διάσωση, δεν θα έχει το πρόβλημα της φορτίσεως που προκαλεί η προσφυγή στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Αλλά οι ευρωπαϊκοί όροι δεν θα είναι αβροτεροι. Μάλλον, το αντίθετο θα συμβεί.

Κατά μέτωπο της Γερμανίδας καγκελάριας κ. Α. Μέρκελ είναι οι πολίτες της Γερμανίας, πολίτες ότι αυτό ένα ευρώ από την όποια βοήθεια πληκτρήσει η χώρα δεν πρόκειται να πάει χαμένο. Σε αυτό αποδίδεται και η αρνητική απροθυμία που επέδειξε η Γερμανία

«By pass» στο Μάαστριχτ

Τι προβλέπει η Συνθήκη του Μάαστριχτ; Η ιδρυτική συνθήκη του ευρω δεν προβλέπει διάσωση κρατών-μελών της Ευρωζώνης, διότι στόχος της ήταν να επιβάλει δημοσιονομική πειθαρχία, κυρίως περιορισμό του δημόσιου ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ. Αν είχε την ευκαιρία διάσωσης σε όποιο κράτος χρεοκοπήσει, τα κράτη θα υπολογίζαν σε αυτήν και πολύ λίγο θα περιορίζαν σωλκοθέλιας το ελλήμμα τους. Ετσι, το ευρώ θα μπορούσε ανά πασα στιγμή να καταρρεύσει. Πιο να μη σταμβεί αυτό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τραπέζα (ΕΚΤ) δεν επιτρέπεται να στηρίξει κρατη της Ευρωζώνης, ο-

Το ευρωπαϊκό σχέδιο βοήθειας σε όσα από τα 16 κράτη της Ευρωζώνης κινδυνεύουν να μην καταφέρουν να αναχρηματοδοτήσουν το χρέος τους, θα αποσυμπιέσει το άμεσο πρόβλημα τους.

δωσέται, αλλά τυπικά η διάσωση δεν εχει γινεί - η Συνθήκη του Μάαστριχτ παραμένει σε ισχυ.

Πώς λειτουργεί το ευρω ομόλογο

Ο δεύτερος τρόπος του οποίο η Ευρωπη θα μπορούσε να διασώσει ενα υπό πτωχευσιν κράτος της Ευρωζώνης (πάντα, πριν κληρωθεί πτωχευσή) είναι η εκδοση ευρω- ομόλογου περιφερειακου η της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το περιφερειακό δεν εχει νόημα. Αν εκδοθεί κοινό ομόλογο μια ομάδα κρατών που κινδυνευουν, θα βρεθουν υποχρεώ στις ίδιες δυσκολίες που θα ειχαν αν καθενα εβγαζε το δικό του ομόλογο. Ενα ευρω-ομόλογο κοινο, ενός κρατους υπο χρεοκοπία και ενός ισχυρού κράτους, δημιουργεί εμφανεις κινδυνους εξαρτησης του πρώτου.

Ομως, ενα ευρω-ομόλογο με τη σφραγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπης θα κερδίζε την εμπιστοσυνη των επενδυτων, που θα εκφραζεται τόσο στο επιτοκιο ασο και στην ποσότητα των προσφερομενων κεφαλαιων. Από τη στιγμη που θα λη-φθεί η πολιτική αποφαση για την εκδοση του, ο μηχανισμος ειναι: σχεδον ετοιμος, η εκδοση του μπορει να γινει σε λιγοτερες α πό τριάντα ημερες.

Καποιος κερδιζει και καποιος επιβαρυνε-

Ευρω-ομόλογο με τη σφραγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα κέρδιζε την εμπιστοσύνη των επενδυτών, που θα εκφραζόταν τόσο στο επιτόκιο όσο και στην ποσότητα των προσφερόμενων κεφαλαίων.

ται σε αυτήν την περίπτωση. Κερδίζουν τα πιο αδυνατα κράτη (που θα δανείζονταν ακριβότερα η δεν θα εβρισκαν δανεια), επιβαρυνονται τα κρατη με υψη δημοσιονομικό, που θα καταβαλλουν μια διαφορα που δεν οφειλουν, μεταξυ του επιτοκιου του δικου τους ομολογου και του μεγαλυτερου επιτοκιου του κοινου ευρω ομολογου. Η Γερμανία εχει εκτιμησει οτι η επιβαρυνση της θα ειναι περιπου 7 δισ. ευρω. Ποιος τα πληρωσε;

Οπως φαινεται, η Γερμανίδα καγκελάριος κατ' αρχην θελει να μπορεί να πει πειστικά στον Γερμανο ψηφοφόρο οτι δεν θα παει χαμενο τα ευρω που θα πληρωσει, θα εχει σταθερα αποτελεσματα. Ιδως -λεγεται- η καθυστερηση της Γερμανίας να διατυπωσει τη διαθεση της να βοηθησει τα υπό πτωχευση κρατη, εχει ως κινητρο να τα πιεσει να αναλογιστουν πόσα μεγαλη προσοχεια πρεπει να κανουν για να σωθουν, χωρις να ελπιζουν σε ενα μπαστη θεό. Ειναι αυτονοητο ότι, οποιο ευρωπαϊκό σχέδιο διασωσης, θα συνοδευεται απο αυστηρους ορους στα κρατη που θα τα χρειαστουν.

Κατα τα λοιπά, ο Γερμανός πολίτης εχει σαφώς αντιναιθιωτικα σφελη από τη διασωση ενος κρατους. Πρωτον, η χρεοκοπια ενος κρατους της Ευρωζώνης θα πληξει το κοινο νομισμα, το ευρω. Δευτερον, μια χρεοκοπια ενος κρατους θα οδηγουσε σε μαζικη φυγη κεφαλαιων και κατάρρευση μιας ευρύτερης περιοχης (παραδειγμα, Βολιβια...), που ειναι πολυ σημαντικη αγορα για τις γερμανικες επιχειρησεις.

Αυτο που θα πληρωσει ο Γερμανός πολίτης, θα το παρει πισω στο πολλαπλασιο αργοτερα, μεσω των εξαγωγων εμπορευματων και γερμανικων κεφαλαιων.

Τι μπορεί να σημαίνει για την Ελλάδα

Η οικονομικη λογικη ενος σχεδιου διασωσης, π.χ. του ευρω -ομόλογου, αναμενεται οτι θα στηριζεται σε δυο βαθρα: Τη Συνθηκη του Μάαστριχτ (περι δημοσιονομικης πειθαρχιας) και τη Στρατηγικη της Λισαβωνας (περι ανταγωνιστικοτητας).

Με δυο λόγια, προυποθεση για τη συμμετοχη ενος κρατους (οπως ενδεχομενως η Ελλαδα...) στο σφελη ενός ευρω-ομόλογου, θα ειναι η συνολικη αναδιαρθρωση των κρατικων δαπανων ετσι ωστε να συμβαλουν στη βελτιωση της ανταγωνιστικοτητας της εθνικης οικονομιας. Από τις συζητησεις που γινονται στις Βρυξελλες, προκυπτει οτι αυτο θα εκφραστεί με την επιβολή συγκεκριμενων στοχων, οχι μονο για τη μειωση του ελλειμματος και τη μηδενικη αυξηση του δημοσιου χρεους σε απολυτους αριθμους, αλλα και για τη βελτιωση της «ολικης ανταγωνιστικοτητας» της χωρας.

Για την Ελλάδα, ως παραδειγμα, αυτό συνεπάγεται ταυτοχρονες μεταρρυθμισεις και περικοπές κρατικών δαπανών, μεσω του αριθμού των δημοσιων υπαλλήλων, μεγάλες περικοπές στις δαπάνες, αναδιαρθρωση του φορολογικου συστηματος με ομοιο ευρωπαϊκή εποπτεία, δραστικά μεσω της γραφειοκρατίας, ομοιοι απελευθερωση κλειστων επαγγελμάτων και αγορων, ανώτατα ορια στις μισθολογικές αυξήσεις. Μέτρα οπως αυτά και αλλα θα διατυπωθουν με νομοχρ, θα ποσοτικοποιηθουν.

Ενα μεγάλο βήμα για την Ευρώπη

Κι αυτό, είναι καλό ή κακό; Η εκδοση ομολογου με τη σφραγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα συνιστούσε ένα μεγάλο βήμα συντονισμου των δημοσιονομικων πολιτικων των κρατών της Ευρωζωνης. Μεσα από ένα πλεγμα δεικτων και συστηματική, συντονισμένη προσπάθεια επιτευξής τους με (πανευρωπαϊκά) ισχυρό κύντρο την παρθαρχια που επιβάλλουν οι αγορές (αν όχι απλή παρακολουθηση από τις κυβερνήσεις, σαν αυτή που γίνεται σήμερα με τους δεί-

Η ελληνική κοινωνία, σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, είναι σαφές ότι θα υποστεί ένα ισχυρό σοκ.

κτες της Λισαβωνας ...], η δημοσιονομική πολιτική των 16 κρατων δεν θα γινόταν ενιαία μεν, αλλα θα σημειωνόταν ένα μεγάλο ευρωπαϊκό βήμα προς την ενοποίηση.

Η Ευρωπαϊκή Ενωση θα καθιστάσει ισχυρότερη, ιιωνή να αντεπεξέλθει στις σκληρες ημερες της κρίσης και να αποφευχθεί τις απειλές του εθνικου απομονωτισμού, που διακρίνονται στον ορίζοντα τις.

Η ελληνικη κοινωνία, σε ένα τέτοιο ενδεχομενο, ειναι σαφες πως θα υποστεί ενα ισχυρό σοκ. Θα συγκλονιστεί από την ταχυρυθμη προσαρμογή με τον οποία θα υποχρεωθεί να αναπληρώσει τα χρονο αδιαφορία σταδιακης προσαρμογής τας στις ανάγκες του ευρω - του ισχυρου νομίσματος που θελησε να αποκτήσει.

Ο λογαριασμος γι' αυτη την αδιαφορία, που εσπεισεν ειδε εκτραπεί σε δημοσιονομικη κρεπαλα, κάποια στιγμη ερχεται στον υπόγειο. Οσοι, λοιπόν, προσδοκουν «πολλοι» - ανεπαρκα από το ευρω-ομόλογο, υπολογιζουν λαθος απιθανα να διαψευσθουν. Αυτό που θα συμβεί, είναι μια δύσκολη, κεπιδυνη προσαρμογή - εφοσον θελουμε να παραμεινουμε στο ευρω. Ιδως γι' αυτό, κυβερνήσεις κρατών που το εχουν ανάγκη (οπως η Ελλάδα...] αποφεύγουν να το προτεινουν.

Μεταξυ των υποθεσεων για την επιτυχια μιας τετοιας προσπαθειας ειναι ενα εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης, σταθεροτητας και ανάπτυξης, ωστε να δημιθουν κοινωνιες συναινεσεις και να περιοριστουν οι κραδασμοί στο ελαχιστο δυνατό. Με στοχευμενες πολιτικές προστασιας των αδυναμων κοινωνικων ομάδων, δημοκρατική συζητηση και ευρυτερη συμμετοχή στην υλοποιηση του, πολιτικό ισχυρο και σταθερό εθνικό διαχωρίστηκης (οχι οπως σημερα...) ωστε η προσπαθεια, αυτη τη φορα, να πιαει μεχρι τέλους.

kkallitsis@kathimerini.gr

Οι σκληροί όροι των ευρωπαϊκών δανείων

Η Ελλάδα εχει προσφυγει δυο φορες στην Ευρωπη για δανεια, το 1985 και το 1991, στην τοτε Ευρωπαϊκη Οικονομικη Κοινότητα (ΕΟΚ). Η χωρα μας επιδιωξε να στηριξει το ισοζυγο πληρωμων της, ακολουθωντας τον δρομο που ειχε χαραξει η Γαλλια του Φρανσουα Μιτεραν, με υπουργο Οικονομικων τον Ζ. Νελορ, τον Μαιο 1983.

Τα δανεια δεν δοθηκαν εν λευκω, ειχαν σκληρους ορους. Πρωτη φορα ζητησαμε δανεια στα β' Δεκεμβριου 1985, στο πλαισιο του σταθεροποιητικου προγραμματος 1985-87. Η κυβερνηση Α. Παπανδρεου, με τον κ. Κ. Σημιτη «επιστρατευμενο» στη θεση του υπουργου Οικονομικων, ζητησε δανειο 1,75 δισ. ECU. Εγκριθηκε χωρις δοθεν σε δυο δοσεις - η πρωτη αμεσα και η δευτερη τον Ιανουαριο 1987, εφοσον εκπληρωναμε τους ορους του.

Τότε, δεν εισπράξαμε το σύνολο του δανείου που μας είχε εγκριθεί, γιατί η κυβέρνηση του κ. Κ. Μητσοτάκη δεν μπόρεσε να εφαρμόσει το σύνολο των συμφωνημένων όρων.

Αντιγραφουμε απο τους ορους που μας εθεσε το Συμβουλιο της ΕΟΚ:

«Μεχρι του ετους 1986 ποσοστου ανόδου των τιμων σε 15% στο τέλος του 1986 και κατω του 10% στο μέσο του 1987. Πολυ σημαντικη επιβραδυνση της ανοδου του κοστους εργασιας (ο σ... με καταργηση της αυτοματης ετησιας αναπροσαρμογης μισθωματι) Μειωση των καθαρων δανειακων αναγκων του Δημοσιου κατα 4 ποσοστιαιες μονάδες του ΑΕΠ τα 1986 και το 1987. Σημαντικη μειωση της πιστωτικης επεκτασης: 17% το 1986 και 11% το 1987, ενω ομως σε 17% το 1985. Μειωση του ελλειμματος του ισοζυγου τρεχουσων συναλλαγων. Σταθεροποιηση, σε απολυτη αξια, του εξωτερικου δημοσιου χρεους».

Οι οροι εκπληρωθηκαν, ετσι ηπραμε και τη δευτερη δοση του δανειου.

Δευτερη φορα προσφυγαμε στον ΕΟΚ για δανεια, στα 4 Μαρτιου 1991. Η κυβερνηση του κ. Κ. Μητσοτακη, με υπουργο Οικονομιας τον κ. Τ. Χρηστοδουλου, ζητησε δανειο 2,2 δισ. ECU. Το Συμβουλιο της ΕΟΚ αποφασισε να μας το χορηγησει σε τρεις δοσεις - η πρωτη αμεσα, η δευτερη τον Φεβρουαριο 1992 και η τριτη τον Φεβρουαριο 1993, εφοσον θα εκπληρωναμε τους ορους που μας τεθηκαν. Λογω της γενικης διαλυσης και της μεγαλης κυβερνητικης αβεβαιοτητας, αυτή τη φορα οι οροι ηταν αυστηροτεροι. Μεταξυ αυτων αντιγραφουμε:

«Οι καθαρές δανειακές ανάγκες της κεντρικής διοικησης, ως ποσοστο του ΑΕΠ δεν θα υπερβουν τα 10,4% το 1991, το 5% το 1992 και το 1,5% το 1993. Οι καθαρές δανειακές ανάγκες των Δημοσιων Επιχειρησεων και Οργανισμών (ΔΕΚΟ) ως ποσοστο του ΑΕΠ δεν θα υπερβούν το 2,2% το 1991 και το 1,5% το έτη 1991 και 1992 αντιστοιχα.

«Η απασχόληση σε κεντρικη διοικηση, ΟΤΑ και ΔΕΚΟ (συνολικά 525.000 υπαλληλοι) θα μειωθεί 10% ενω το τέλος του 1993.

«Η Ελλάδα υποχρεουται να προσφυγει σε ξενους ειδικους για να τη βελτιωσουν τον φορολογικο μηχανισμο της. Αν δεν σταθηκεβ η φοροδιαφυγη, να επιβληθουν νέοι φοροι. Ουτως ή αλλως, να αυξηθεί η φορολογία των αγροτων.

«Μειωνονται οι κρατικές επιχορηγησεις και επιδοτησεις σε 836 δισ. δρχ. το 1991, 780 δισ. και 745 δισ. τα επομενα δυο χρονια. Οι αυξησεις μισθων στο Δημοσιο περιοριζονται σε 4% τον Ιανουαριο και 4% τον Ιουλιο 1991. Η τραπεζικη χρηματοδοτηση του κρατικου προυπολογισμου ως ποσοστο της ανεργιας των καταθεσεων, περιοριζεται σταδιακα από το 40% και μηδενιζεται τον Ιουλιο 1993.

«Από τις 30 Ιουνιου 1993 καταργεται η υποχρεωτικη χρηματοδοτηση του κλαδου της βιοτεχνιας. Το συνολο των πιστωσεων σε δημοσια και ιδιωτικά τομεα δεν θα υπερβει τα 1.670 δισ. το 1991, τα 1.290 δισ. το 1992 και τα 1.100 δισ. το 1993.

«Εως τον Ιουνιο 1991, η ελληνικη κυβερνηση υποχρεουται να καταρτισει χρονοδιαγραμμα για:

(α) Την απελευθερωση των αγορων αγαθων, εργασιας και υπηρεσιων.

(β) Την αναμορφωση του συστηματος φορολογιας και κοινωνικης ασφαλισης.

(γ) Τη μειωση του μεριδιου του δημοσιου τομεα και

(δ) Την απελευθερωση της κινησης κεφαλαιων. Εντος δυο μηνων καταργουνται οι περιορισμοι στην εξαγωγη τουριστικού συναλλαγματος».

Τότε, δεν εισπράξαμε το συνολο του δανειου που μας ειχε εγκριθεί, γιατί η κυβερνηση του κ. Κ. Μητσοτακη δεν μπορεσε να εφαρμόσει το συνολο των συμφωνημενων όρων. Με βαση το σημειο 13 της συμφωνίας για το δανειο, επιβληθηκε η πολιτικά της «σκληρής δραχμής». Η τότε αντιπολιτευση, το ΠΑΣΟΚ, κατηγγειλε δημοτικα την πολιτικη της «σκληρης δραχμης». Οταν ομως εγινε κυβερνηση, το 1993, την πολιτικη της «σκληρης δραχμης» εφαρμοσε με συνέπεια. Και επειδη την εφαρμοζε, δεχοταν δριμυτατη κριτικη απο τον κ. Μ. Εβερτ, αρχηγο της Ν.Δ.

Κ.Γ.Κ.

Ο Α. Παπανδρέου κύπτει πρόσω, το 1985, για πρώτη φορά στο ΕΟΚ για τη λήψη δανείου...

...και κατευθύνεται το ταμπλό τη ίδια φορά, το 1991 ο Α. Μητσοτάκης

Στήριξη της Ευρωζώνης και όχι των «αδύναμων κρίκων»

Της **Κατερινας Σηκου**

Η Γερμανία ξυπνά στην αναγκαιότητα της ευρωπαϊκής αλληλεγγυης - και αυτη μονο χαριν των «αδυναμων κρικων». Υστερα από μηνες απροθυμιας, προτεινει την ανάληψη κοινής ευρωπαϊκης δρασης για τη στηριξη των ευαλωτων χωρων, αν αυτό καταστεί απαραιτητο. Οπως το εθεσε η εφημερίδα Sueddeutsche Zeitung, «δρομαν, αλλά το καταλαβαν: οι χωρες της Ευρωζωνης εκφράζουν τωρα την επιθυμία τους για οικονομικη βοηθεια σε περιπτωση αναγκης προς τις χωρες που πλήττονται σοβαρα από την κριση, διότι ειναι στηριζουν την Ευρωζωνη».

Εναλλακτικά μέτρα

Ως κυταλυτης εδρασαν οι πληροφορίες του περιοδικου Der Spiegel ότι η Γερμανία επεξεργαζεται τεσσερα εναλλακτικά μετρα οικονομικης ενισχυσης των αδυναμων χωρων, οι οποίες προκάλεσαν μία διάχυση και μία ειδηση. Από τη μια πλευρά, το υπουργείο Οικονομικων της χωρας το αρνηθηκε διότι «δεν ειχει συμβολιες για τη συνοχη της Ευρωζωνης». Από την αλλη, ανοιχτηκε ο στη διευρυνση spread στην αγορά ομολόγων, σημειωσε ότι «πρεπει να συζητησουμε με τα κρατη-μελη που επηρεαζονται τα μετρα που θα αντιστρεψουν αυτη την κατάσταση, στο πλαισιο μιας κοινης προσεγγισης από την Ευρωπαϊκη Επιτροπή, την Ευρωπαϊκη Κεντρικη Τραπεζα και το Eurogroup».

Οπως πρόσθεσε, ωστόσο, η βοηθεια πρεπει να συνοδευθεί από «αυστηρή δημοσιονομική πειθαρχια» και «διαρθρωτικες μεταρρυθμισεις για την ενισχυση της ανταγωνιστικότητας».

Η ανακοινωση ενίσχυσε και συμβατά με τις προειδοποιησεις του υπουργου Οικονομικων της χωρας Πέερ Στάινμπρουκ, ότι κάθε βοηθεια θα περιλαμβάνει «δύσκολο και μη δημοφιλή μετρο». Οι Γερμανοί τείνουν σε «συνιπηρετικές» επιλογές, δηλαδή είτε μία συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για τη δανειακή υποστήριξη των προβλήματικων χωρων είτε μία ευρωπαϊκή παροχή βοηθειας «με ορους ΔΝΤ». Περισσότερο τολμηρές ειναι προτοπές οπως του επενδυτη Τζορτζ Σόρος για τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς ομολόγων, η οποία θα λειτουργουσε συμπληρωματικα στους κρατικους τίτλους. Να αγοράσει ιρλανδικά, ελληνικά, ισπανικά και ιταλικά ομόλογα προτείνει στην ΕΚΤ ο οικονομολόγος Πολ νταν Γκρουπε σε άρθρο του στο νοαχεωρg, με το επιχείρημα ότι αυτό θα περιόριζε τα spreads των ομολόγων.

Νέες σχέσεις κοινωνίας, κράτους, τραπεζών για ανάπτυξη, συνοχή και ευημερία

Του **Νικολαου Νανοπουλου***

Το 2009 θα είναι παγκοσμιως αλλά και για τη χωρα μας κρισιμο αν και η ελληνική οικονομία διατηρεί αξιοσημειωτα ομυντικά χαρακτηριστικά έναντι της διεθνους κρισης: Είναι σχετικα κλειστή οικονομία, βασισμενη περισσοτερο σε υπηρεσιες και λιγοτερο στη βιομηχανία και τις εξαγωγές, συμμετεχει στην Ευρωζωνη, και παρο τη σημαντικη υποχωρηση ο ρυθμος ανάπτυξης θα συνεχιστεί να είναι υψηλοτερη έναντι των εταιρων της.

Περαν των σοβαρων επιπτωσεων της κρισης στην παραγωγικη οικονομία, τα υψηλα δίδυμα ελλειμματα -δημοσιονομικό και εξωτερικό- αφοισυν από τη χωρα τη δυνατοτητα ενισχυσης της οικονομικης δραστηριοτητας μεσω επεκτατικης δημοσιονομικης πολιτικης. Πρεπει ομως να βρουμε την πραγματι δυσκολη ισορροπια ανάμεσα σε εξίσου κρισιμες προτεραιοτητες: από τη μια η αναγκη στοχευμενων δρασεων για την υποστηριξη ευπαθων κοινωνικων ομαδων, την ενισχυση της απασχολησης αλλα και την αντιμετωπιση των ανεργιων, ετσι ωστε να διατηρησουμε την κοινωνικη συνοχη. Από την αλλη, δεν αμφισβητειται η αναγκη δημοσιονομικης σταθεροτητας, διοτι καθε σοβαρη παρεκτροπη θα «τιμωρηθεί» από τις αγορες με σοβαρη αυξηση του κοστους δανεισμου, οχι μονο για το δημοσιο αλλα και για ολους τους φορεις της οικονομιας.

Να μην ξεχνομε δε οτι περαν αυτων, η ελληνικη οικονομια εξαιτιας σημαντικες μακροχρονιες διαρθρωτικες αστοχιες πρεπει να βρεθεί στο περιθωριο εις διαρθρωτικες μεταρρυθμισεις που ειναι απαραιτητες για να επικυρωσθεί με μακροχρονια βαση, η ανταγωνιστικοτητα και η προοπτικη αναπτυξης.

Οσον αφορα το τραπεζικο συστημα, ειναι ισχυρο και σταρκως θωρακισμενο, ωστε να μπορεί να υποστηριξει και υποστηριζει την προσπαθεια διατηρησης της οικονομικης δραστηριοτητας σε ασφαλη επιπεδα, ενω θα διαφανουν σταδιακα και οι αμβλειες από την εφαρμογη του πακετου ενισχυσης της ρευστοτητας της οικονομιας.

Ενταυτοις, οπως και η ελληνικη οικονομια, ετσι και το τραπεζικο μας συστημα υφισταται τις συνεπειες της διεθνους κρισης. Ειναι απαραιτητο ομως να γινει διαφοροποιηση μεταξυ, αφ' ενος χρηματοπιστωτικων συστηματων χωρων, κυριως των ΗΠΑ και του Ηνωμενου Βασιλειου που πρωτογενως δημιουργησαν την κριση, πυροδοτωντας παγκοσμιο ντομινο εξελιξεων, και ως εκ τουτου χρηματοποιουν μετρα καταπολεμησης της, και αφετερου χρηματοπιστωτικων συστηματων χωρων, οπως για παραδειγμα η Γαλλια, η Ιταλία και η Ελλαδα, που βρεθηκαν αναπροσμετα στη δινη της κρισης και δεν τρεφονται επιπροσθετα από αυτην. Εδω, οι παρεμβασεις που απαιτουνται ειναι πολυ πιοτερες και σιμβατες μεταξυ τους σε επιπεδο Ευρωπαικης Ενωσης (π.χ. τα προγραμματα ρευστοτητας για την οικονομια). Ετσι, οι ελληνικες τραπεζες δεν φερουν ευθυνη ουτε για την επιβραδυνση του ρυθμου ανοιγματος που συνδεεται με την παγκοσμια υφεση, αλλα ουτε και για τη στενοτητα στην αγορα κεφαλαιου που συνδεεται με τη δυσλειτουργια των κεφαλαιαγορων και την αποφυγη αλλαγης ρισκου σε παγκοσμια κλιμακα. Και, η απο κποιους κυκλους, εκ νεοφοιτου τους απορροφανατολιζει την κοινη γνωμη και δεν βοηθαει στη επιλυση των προβληματων. Ενωι που το συμφερον της ελληνικης οικονομιας και κοινωνιας, οι τραπεζες να αντιμετωπισουν με επιτασία τις προκλησεις της συγκυριας, και να συνεισφερουν να παιξουν το δημιουργικο διαμεσολαβητικο τους ρολο, ωστε να αμβλυνουν τις επιπτωσεις της κρισης για τις επιχειρησεις και τους πολιτες της χωρας μας. Μαη, προγραμματα οπως το ΤΕΜΠΜΕ που προσφερει χρηματοδοτηση με ευνοικους ορους λειτουργεί αποτελεσματικα, προσφεροντας ρευστοτητα σε χιλιαδες μικρομεσαιες επιχειρησεις. Σε 5, 6 εβδομαδες, και παρο τις μομφες κατα των τραπεζων, εχουν διοχετευτεί στην αγορα περι τα 1 δισ ευρω προς σχεδον 10.000 επιχειρησεις, ξεπερνωντας πδη τους αρχικους στοχευσμους του προγραμματος.

Σημαντικη επισης πρόκληση για το τραπεζικό συστημα ειναι και η υποστηριξη της μακροπροθεσμης θετικης, στρατηγικης επιλογης για την επεκταση στην ευρυτερη περιφερεια των χωρων των Βαλκανιων και της ΝΑ Ευρωπης. Οι ελληνικες τραπεζες με μια προποφεπη εθνικης εμβελειας, με δραμα και συντεχνεια, εργαστηκαν, επενδσαν και συμπροβαλαν στη περιπου 8.000 ελληνικες επιχειρησεις, που εκπανς αναζητησαν με επιτασία στις χωρες αυτές ευκαιριες και δυνατοτητες επεκτασης. Επιπλεον, συνεβαλαν στη διευρυνση και εμβαθυνση των οικονομικων και εμπορικων μας σχεσεων, σε μια εποχη που ο ανταγωνισμός εξελιχθει διεθνως και οι ανοδομενες αυτες αγορες αποτελουν πολυ ελξεις για πολλες μεγαλες ευρωπαικες οικονομιες.

Οι τράπεζες στηρίζουν τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Το οφελος από τη ραγδαία μείωση των επιτοκίων εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει τα 5 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση που αντιστοιχεί περίπου στα 2% του ΑΕΠ.

Ειναι αξιοσημειωτο οτι, σημερα, το 27% των εξαγωγων μας κατευθυνεται στις χωρες της Κεντρικης και ΝΑ Ευρωπης, ενω αντιστοιχα σημαντικη και αυξανομενη ειναι η τουριστικη κινηση που προερχεται από τις χωρες αυτες.

Αυτη η οικονομικη αλληλεξαρτηση καθηστα ζημιογονο, στο επιπεδο της εμπιστοσυνης προς το τραπεζικο μας συστημα, τη συζητηση γυρω απο το προγραμμα ρευστοτητας της οικονομιας και τη σχεση του με τις δραστηριοτητες των τραπεζων στις χωρες της ΝΑ Ευρωπης. Ασφαλως, το προγραμμα αφορα αποκλειστικά και μόνο την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας. Θα πρεπει ομως να γινει κατανοητό ότι οι τραπεζες διαθετουν ενναλλακτικους πορους, οπως η προσφαση των στην Ευρωπαικη Κεντρικη Τραπεζα και οι συνεργασιες τους με πολλους διεθνεις οργανισμους και τις κεφαλαιαγορες. Και τους πορους αυτους θα τους αξιοποιουν με αισθηση ευθυνης και ασφαλειας προκειμενου να στηριξουν, ως οφειλουν, τις οικονομιες αυτές και να μην εγκαταλειψουν, στη δυσκολη αυτη συγκυρια, τα εκατομμυρια των πελατων και τους τους 40.000 εργαζομενους τους στις χωρες αυτές. Αυτό θα αποτελουσε ασυγχωρητο στρατηγικό σφαλμα και θα ζημιωνε μακροπροθεσμα τη χωρα μας.

Εξαλλου, ακριβως επειδη οι ελληνικες τραπεζες ειχαν στραμμενο τα ενδιαφερον στις περιφερειακη τους αναπτυξη, δεν παρασυρθηκαν σε επιπτωσεις κερδοσκοπικες ενεργειες με επενδυσεις σε «τοξικα» η αλλα προϊοντα τυπου Madoff, αλλα ακολουθησαν στρατηγικες σωστης δομησεως, συνδυαζοντας την ανταντζη πανω σε νησεις βασης, με σεβαστικε χαμηλη μοχλευση και ελεγχο των κινδυνων.

Σε καθε περιπτωση ειναι προφανες οτι, επειδη καμια επενδυτικη προτοβολια δεν στερεται κινδυνων, και οι ελληνικες τραπεζες θα υποστουν τις συνεπειες της κρισης, τοσο σε ό,τι αφορα την ανταντζη τους στις περιφερειακες αγορ και στην εγκωμια αγορα. Αλλα ποια επιχειρηση, μικρη η μεγαλη, δεν θα επηρεστεί απο αυτη την κριση; Αυτο αναφορικα θα αποτυπωθεί και στα αποτελεσματα τους, που παντως θα συνεισουν να αποδειχουν τις ισχυρες προοπτικες και την ικανοτητα τους να ανταπεξερχονται στις προκλησεις της εποχης προς οφελος των πελατων και των μετοχων τους. Πιστευω όμως πως μεταξυ των σοβαροτερων συνεπειων της κρισης ειναι η κριση εμπιστοσυνης που αποτρεπει από την αναληψη κινδυνων και επιχειρηματικων δρασεων. Ομε αυτη δεν αποκαθιστατι δεν νοειται εξοδος από την κριση.

Αυτη την αναγκη εξυπηρετεί και το πακετο ενισχυσης της ρευστοτητας της οικονομιας που συνοδεί με αντιστοιχα προγραμματα στις περισσοτερες ευρωπαικες χωρες. Σε αντιθεση με αυτο που ορισμενοι σκεπτομενοι διαβιουν, το προγραμμα δεν προβλεπει παροχη μετρων -ενα ειδει κρατικης επιδοτησης- αλλα συνδυασμο παροχης ομολογων και εγγυησεων για συγκεκριμενο χρονικο διαστημα. Αυτες οι διευκολυνσεις επιλογονται με «ρους αγορα», δεν επιβαρυνουν τον Ελληνα φορολογουμενο, αλλα αντιθετα δημιουργουν, σε πτυχια βαση, φορολογικα οφελη για το δημοσιο. Οι ευκερειες που προσφερονται μεσω του πακετου συμβαλλουν πδη στην αποκατασταση της ομαλης χρηματοδοτησης των ελληνικων επιχειρησεων και των νοικοκυριων: αλλα και στη μειωση του κοστους δανεισμου. Ορατα ειναι πδη το οφελος απο τη ραγδαία αποκλιμακωση των επιτοκων της αγορας και του euribor λογω αντιστοιχων πρωτοβολιων της ΕΚΤ. Πω το συνολο της οικονομιας το οφελος που αναμενεται να διαχυθεί στους δανειολαβεις των υφιστα μενων δανειων επιχειρησεων και νοικοκυριων εκτιματοι οτι θα ξεπερασει τα 5 δισ ευρω σε ετησια βαση που αντιστοιχει περιπου στο 2% του ΑΕΠ.

Ενδεχομενο ειναι η συντηρηση της Eurobank στη χρηματοδοτηση των ελληνικων επιχειρησεων. Με βαση διαθεσιμα στοιχεια, στο κρισιμο τεταρτο τριμηνο του 2008, τα υπολοιπα επιχειρηματικων πελατων της Τραπεζας μας σημειωσαν αυξηση που υπερβη τα 900 εκατ. ευρω, δηλαδή πανω από το 25% των συνολικων καθαρων εκταμιευσεων επιχειρηματικων δανειων της αγορας, κατά την περιοδο αυτη, συμφωνα με τα στοιχεια της Τραπεζης της Ελλαδας.

Ειναι σημαντικό να γινει αντιλητό ότι οι ελληνικές τραπεζες συνεπίζουν να είναι ομφαγοι της επιχειρηματικοτητας και του νοικοκυριου και στη δυσκολη αυτη συγκυρία. Ενωρίζουμε τις δυσκολιες που αναμενονται λογω της κρισης. Κοινωνες ρεαλιστες θα βρεθουν αντιμετωπες με προκλησεις και δυσκολιες. Δεν θέλουμε να δουμε νέες γενιες πρωτοβουλιων επιχειρησεων και θα συμβαλουμε τα μεγιστα προς την κατευθυνση αυτή. Εξαλλου χωρις επιχειρηματικοτητα δεν υπαρχει τραπεζικο συστημα, αλλά και χωρίς τραπεζικό συστημα δεν υπαρχει επιχειρηματικοτητα και οι κοινωνική δραστηριοτητα. Η σχεση μας με τους πελατες μας ειναι δημιουργικη και διαπροκλεις και αιτιν προστατευομε. Γι' αυτό πιστευομε πως στη χώρα μας θα πταν ασταλο και επικίνδυνο να συζητουμε για τα θεσιό της Bad Bank. Αυτό τα σεκηματα ζουν εφαρμογη σε χωρες με προβληματικα χρηματοπιστωτικα συστηματα κυριως λογω «τοξικων» και συναφων προϊοντων.

Τελος, να επισημανουμε ότι πρεπει σταδιακά να φοιμαζουν οι σχεσεις ανα τη νεα αρχιτεκτονικη και το ρολο που θα κληθεί το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα να διαδραματισει την «ενδιμενη η μερα». Ειναι βέβαιο ότι τα δίδαγματα της κρίσης θα ενσωματωθουν, τοσο σε επιπεδο διαθρωσης και λειτουργίας, οσο και σε επιπεδο κουλτούρας και συμπεριφοράς. Οι τραπεζες θα κληθουν να λειτουργησουν στη βάση ενός νεου παραδειγματος προτυπου με μικρότερη εξάρτηση από τις κεφαλαιαγορες, συστηματες χωρις κανονες ανάληψης κινδυνων, μεγαλυτερη διαφανεια στην αποτυπωση οικονομικων στοιχειων, μικρότερη μοχλευση, συστηματερο και σε πιο μακροπροθεσμο ορίζοντα πλαισιο αμοιβων των στελεχων, συνετοτερη λειτουργία των οικων αξιολογησης και συστηματερη λειτουργία των εποπτικων αρχων.

Ομως, δεν θα πρεπει να οδηγηθουμε στο αλλο ακρο. Τιποτν εξαρση του προστατευτισμου ή του κρατισμού θα επαναφερει προβλημα του παρελθοντος με πολιτικοποιηση ή κομματικοποιηση της πιστοδοτικής δραστηριότητας και αναβιωση πελατειακων σχεσεων. Μια τέτοια εξελιξη δεν προωθεί στις αξιοπιστια στις προοπτικη. Θα οδηγησει αναπορευκτα σε κοινωνικοποιηση των ζημιων που θα προκυψουν και δεν θα επιτρεψει στο τραπεζικο συστημα να επιτελεσει αποτελεσματικα τον διαμεσολαβητικο του ρολο, κερδίζοντας την εμπιστοσυνη των καταθετων και των αγορων.

Τιποτν εξαρση του προστατευτισμού ή του κρατισμού θα επαναφέρει προβλήματα του παρελθόντος με πολιτικοποίηση ή κομματικοποίηση της πιστοδοτικής δραστηριότητας και αναβίωση πελατειακών σχέσεων.

Απαιτειται επομενως, σε παγκοσμια κλιμακα, μια νεα λειτουργικη, δημιουργικη ισορροπια στις σχεσεις κοινωνιας - κρατους - τραπεζων που να αντανακλα ενα στις ανάγκες της «επομενης μερας» διασφαλιζοντας αναπτυξη και συμπεριληψη μαζι με σταθεροτητα και προοπτικη. Ευτυχως για τη χώρα μας, ειμαστε μέλη της Ε.Ε. και συμμετεχουμε ενεργα στην Ευρωζωνη. Αυτό σημαινει ότι η κριση μας θα ειναι παρουσα και συμμετοχος στον ευρυτερο διαλογο για την αρχιτεκτονικη του χρηματοπιστωτικού συστηματος που θα προκυψει μετα την κριση.

* Ο κ. Νικολαος Νανοπουλος ειναι διευθυνων συμβουλος της Τραπεζας EFG Eurobank Ergasias

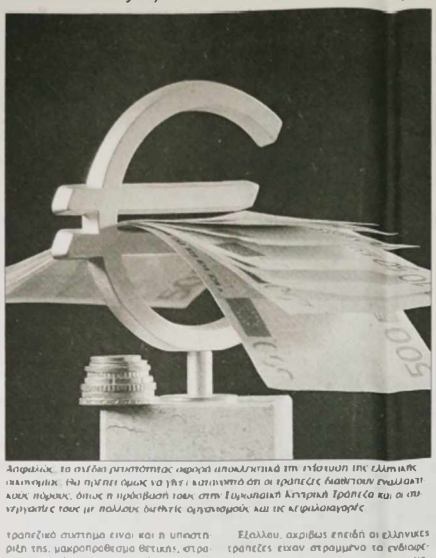

Αποφασεις, τα στελεχη χτιστοτητας αφορα αποφασιστικα τη ενισχυση της ελληνικης οικονομιας. Και πρεπει ομως να χρεις ο κατασταθεί ότι οι τραπεζες διαθετουν ρευστοτητα, ωστε η πρόοδο τους στη Ευρωπαικη Κεντρικη Τραπεζα και οι συνεργασιες τους με πολλους διεθνεις οργανισμους και τις κεφαλαιαγορες.

Μονόδρομος οι λιγότερες εταιρείες στις τηλεπικοινωνίες

Του **Παναγη Βουρλουμη***

Η οικονομική κρίση που άρχισε το τέλος του 2007 και εντείνεται με αβεβαιη προοπτική ανακαμψης, επιταχυνει δυναμικα τις εξελιξεις στον κλαδο των τηλεπικοινωνιων.

Οι εξελιξεις αυτές οδηγουν στον περιορισμό του αριθμου των εταιρειων που δραστηριοποιουνται στον κλαδο. Θα παραμεινουν λιγοι, αλλά υψηστερου ιδιαιτερα που θα καλυπτουν ο καθενας ευρυ φασμα υπηρεσιων. Η άμιλλα μεταξύ τους θα εξασφαλίζει τον ανταγωνισμό.

Μια συνέπεια της απελευθέρωσης της αγορας το 2001 ηταν η ιδρυση υπερβαλλοντος αριθμου παροχεων σταθερης τηλεφωνιας. Την επιβιωση τους στα μικρά αγορά των 11 εκατομμυριων εξασφαλιστε η κάποιο διαστημα το φτηνό και εύκολο κρίμα, η ρυθμιστική προστασία και η ολιγωρία του ΟΤΕ. Το κλιμα θερμοκηπίου μεσα στο οποίο αναπτυσσθηκαν οδήγησε τις επιχειρήσεις αυτές σε στρατηγική αγρας συνδρομητών σε βαρος επενδύσεων στην υποδομη. Με ελαχιστες εξαιρεσεις προσπαθησαν να κερδισουν ο-σο ταυτιτερα μπορουσαν μερίδιο αγοράς, διαφημιζοντας και σπάζοντας τις τιμές των προϊοντων του. Ετσι πλήτζαν ότι θα μπορουσαν να προσελκυσουν επενδυτές με σω Χρηματοστηριου δημιουργωντας υπερεκρίη για τους ιδρυτές τους και μετά βλεπουμε.

Το κερδοσκοπικό κλίμα των μεσων της δεκαετίας, τεχνολογικό ρομαντισμός και η ομηρία της ΕΕΤΤ δημιουργησαν γλυκιά αδικαιολογητη αισιοδοξία. Αν ειχαν προσέξει τα μηνύματα απ' έξω θα καταλαβαιναν γρήγορα ότι η κινητή τηλεφωνία μειώνει την πίτα της σταθερής, ότι η τεχνολογία ειναι παγίδα εκτός αν ξεταιβαθές τσέπες και μπορεις να περιμενεις, ότι χρειαζονται πολυ σοβαρές επενδυσεις για να φτασεις, ότι χρειαζονται πολυ σοβαρές επενδυσεις για τις ιστοσελίδες και μπορεις να επιτρέπει επιβίωση και κερδοφορία πολυ σύντομες εποχές για να τη διατηρήσεις.

Τώρα, με την αποχώρηση των Telepassport, Lannet, Allec Telecoms και Teledome, οι τάξεις των παροχεων αραιωνουν. Στο πρόγραμμα της δαιμονοποιήσης του ΟΤΕ ειναι και η αποδοση σε αυτόν των προβλήματων των παροχων. Σοφός ο ΟΤΕ ξεκι ευθυνη για τη στρεβλη διαμόρφωση της αγορας σταθερής τηλεφωνίας, αλλά για λόγους αντίθετους από εκεινους που του του προσάπτουν.

Οι περισσοτερες εταιρειες σταθερης τηλεφωνιας στελεχωθηκαν από πρωην υπαλλήλους του ΟΤΕ που σπιρτιστηκαν στη συνεργεια πρώην συναδελφων τους για να του αποσπασουν μερίδιο και να εξασφαλισουν την παθητική του στάση έναντι των ανταγωνιστων του. Αρκετά επισης από τα στελεχη που ιδρυσαν ή επάνδρωσαν παροχεους, ειχαν στενές σχέσεις με τους τότε μεγαλους προμηθευτες του ΟΤΕ που του επιβαλαν παρωχημενες τεχνολογιες.

Η ύπαρξη τριών ισχυρών πολυεθνικών εταιρειών και μερικών ακόμη μικρότερων εγγυάται τον ανταγωνισμό στις τιμές και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών.

Το πρόνια πριν από το 2004 ο ΟΤΕ εμοιαζε με μια πλαδαρα φαλαινα, το υπογειστρω της οποίας εφραγαν αφιλοπατιά ψάρια διαφόρων μεγεθών. Αν ειχε τότε αντιδράσει, όπως θα ειχανε κάθε υγιής οργανισμός, η αγορα θα ειναιρνε άλλο δρομο και θα ειχαμε τωρα θυματα. Ηταν όμως ο ΟΤΕ τότε βραχυκυκλωμενος από μεσα και από εξω.

Η ευθυνη του ΟΤΕ έγκειται στο ότι δεν αξιωσε και δεν ειχε τα κίνητρα να παίξει τον ρολο που έπρεπε στη διαμόρφωση εθνικής τηλεπικοινωνιακής πολιτικής. Απωλεια μεριδίου του ΟΤΕ για να υπορξει ανταγωνισμός ναι, αλλά συντετεγμένα και ελεγχομενα, με τροπο που να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του κλαδου και οι επενδυσεις. Επειδή και το κράτος, που ειναι το πιο αρμόδιο, αδιοφόρησε, τον ρόλο προσπαθησε να αναλαβει η ρυθμιστική αρχη. Η κατασταση που διαμορφώθηκε μοιαζει με κατι, σαν σε πούμε, η αγοραναμία να θέλει να αναλάβει τη κάρδια της εθνικής οικονομικής πολιτικής. «Κόψε κατι στη κονβόρια για να σ' αφησω να πουλάς στη λιανική...».

Πως ειναι δυνατόν κάτω από τέτοιες συνθήκες και σε καθεστως σπλίτης αβεβαιοτητας, να προγραμματίζει επενδύσεις μια μεγάλη επιχειρηση σαν τον ΟΤΕ που ειχε επιπλεον τη νομιμη υποχρεωση παροχης καθολικης υπηρεσίας σε ολη τη χωρα.

Πορ όλη την καταδίωξη και τους τραυματισμούς που υπέστη και συνεχίζει να υφίσταται ο ΟΤΕ, η συμπεριφορά της ΕΕΤΤ δεν βοηθησε τους παροχους, ο αριθμός των οποιων συνεχίζει να μικραινει. Ειναι τώρα μάλλον αίγουρο ότι με την ελότεταση των πωσεων που δραστηριοποιούνται στον χώρο, διάφοροι θα αρίσσουν να επισεισουν το φοβητρο της πιστοφανης του μονοπωλιου. Τετοιοι φόβοι όμως ειναι αβάσιμοι γιατί αγνοουν μια σημαντικη εξέλιξη στις τηλεπικοινωνίες. Η κινητη και σταθερη τηλεφωνία συγκλίνουν. Vodafone και Wind, θα ειναι πολυ συντομα σκληροι ανταγωνιστες του ΟΤΕ στη σταθερη τηλεφωνία, όπως αυτή θα ειχε διαμορφωθεί και στη μεταφορά δεδομένων.

Σε μια μικρη αγορά, όπως η δικη μας, η ύπαρξη τριων ισχυρων πολυεθνικων εταιρειων, που καλύπτουν όλη την γκαμα των προιοντων και μερικών ακόμη μικροτερων, εγγυάται τον ανταγωνισμό στις τιμές και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιων.

* Ο κ. Παναγής Βουρλουμης ειναι πρόεδρος και διευθυνων σμβουλος του ομιλου ΟΤΕ

EUROLAND

Του **Γιαννη Κοτοφωλου**

Η Ευρωπαϊκή Ενωση κόντρα στα φαντάσματα εθνικισμού και ρατσισμού

Το επτάγωνο που σημειωσε η Ευρωπη τα τελευταία πενήντα χρονια και συγκεκριμενα η εντυπωσιακη οικονομικη ανάπτυξη, η κοινωνικη συνοχη, η σταθεροτητα, η ενιαια αγορά και το ενιαιο νόμισμα, θα κινδυνέψουν να τινακτουν στον αέρα εαν επικρατησουν οι αναχρονιστικές αντιλήψεις περί οικονομικου προστατευτισμού που επανέρχονται στα πολιτικά προσκηνιο. Ο προστατευτισμος οδηγεί με μαθηματικη ακριβεια σε εθνικιστικες εξάρσεις και σε φαινόμενα ρατσισμου, εξελίξεις δηλαδη που βίωσαν οι λαοί από την κοιλιαίνουσα πλέον της Ευρωπης και ακυρώνουν αποιοδήποτε όραμα για ενοποιησης.

Στο θεμα αναφερθηκαμε και την προηγουμενη Κυριακη, και τη μονζενα απειλη που δημιουργεί η τρεχουσα μεγαλη οικονομική κρίση: για το μέλλον της Ηπειρου Ηπτερου. Διότι, μια Ευρωπη κατακερματισμενη και διεσαμενη θα ειναι εντελως ανίσχυνη και θα παιξει καθοριστικό ρολο στις τόσο σημαντικές γεωπολιτικές και γεωοικονομικές αλλαγές, οι οποίες θα επελθουν σε παγκοσμιο επιπεδο, την επομενη, μετα την κριση, περιοδο. Στην εποχη της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας (το βλεπουμε τώρα με την κριση) καμία χωρα και καμία ηπειρος δεν μπορεί διαμεσα στη αντιπεξέλθει σε αυτές τις συγχρονες κολοσσιαιες οικονομικές προκλήσεις. Διαπιστωσμενη πάλι σε εθνικές μονάδες, η Ευρωπη, θα υποβαθμιστεί σοβαρα στον διεθνη κατακερισμό, με ό,τι αυτό θα σημαινει για την ευημερια των λαων της.

Μια Ευρώπη κατακερματισμένη και διχασμένη θα είναι σβύσματα του παιξει καθοριστικό ρολο στις γεωπολιτικές και γεωοικονομικές αλλαγές.

Ολοι οι σοβαροι αναλυτες υποστηριζουν ότι οι Ηνωμενες Πολιτειες, οι οποίες κτυπηθηκαν πρωτες και υπεστησαν το σοβαρότερο σοκ από την κρίση, θα ειναι και οι πρωτες που θα ανασυνιωσουν στην αλοκληρωθουν το πρόβλημα παρεμβασης του κρατουσης για την ενισχυση της ρευστοτητας και την τονωση της ζήτησης. Γιατί; Απλουστατα, επειδή διαθέτουν μια ενιαια κυβερνηση, η οποία εφαρμόζει μια ενιαία πολιτικη, αμεσα και με κοινους ορους. Στην Ευρωπη, όμως, δεν υπαρχει αυτη η ενιαια διαιτεβερνηση και τουτο ειναι το μεγα πρόβλημα. Αλλα από το σημειο αυτό και την αγωνια της αναζητησης κοινης πολιτικης φορμουλας για τη θωράκιση των ευρωπαικων οικονομων, να φύλασσομε στο άλλο ακρο των εθνικιστικων εξαρσεων και του προστατευτικου αποκλεισμου, υπαρχει διαφορα τεραστια, που ανιστοιχεί με πολιτικη παρόνοια και αυτοκτονία!

Το ότι η κ. Μερκελ αρνηση να βαζει λίγο νερό στο κρασί της και να δεχεται, να συζητήσει κάποιες υπερεθνικές πανευρωπαικές λυσεις αναπτύξης της κρίσης, ειναι το μόνο μικρό φως αισιοδοξίας αυτή την εβδομάδα. Διότι, διαφορετικά, η Ευρωπη θα πανει πολυ κακό και θα διαλυσει ότι ειως τωρα πετυχε, σε κοινωνικη πρόοδο και πλούτο, βασισμένη στην ενιαία και ελευθερη ευρωπαικη αγορά, το ενιαίο νόμισμα, τη διευρυνση με τις νέες αγορές, τα νεα πρότυπα μέλη. Στην συσία, δεν θα κινδυνέψει μονο το οικονομικό οικοδόμημα, με ό,τι αυτο συνεπάγεται για τα εισοδηματα και τις θέσεις εργασιας των Ευρωπαίων, εάν το μοντέλο αυτό αναιρεθεί. Το κεφάλαιο ίσως ειναι οι κοινωνικές εκρήξεις που θα προκληθουν, ως αποτέλεσμα της επαχόλοθης του προστατευτισμού και του εθνικισμου ρατσιστικής αναβάπτισης. Μπορεί να αντιλαφθεί κανείς σήμερα τι θα συμβεί για παράδειγμα, εάν αρχισουμε στην Ευρωπαικη Ενωση να ξεκαρίζουμε και να διαβαθμίζουμε τους Πολωνούς ή τους Σλοβάκους εργάτες, τους Βούλγαρους ή τους Ρουμανους επιχειρηματίες και πάει λέγοντας... Ούτε στα φραιότερα ονειρα του Λενίν δεν θα το έβριαζε!